TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! ——— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

Tiistaina, marraskuun 6 p. — Tue. Nov. 6

VII Vuosikerta - Vol. VII

No. 133. — 1923

McLachlan ei pääse vapaaksi takauksellakaan

Halifax. — Ylioikeuden tuomari Harris on kieltäytynyt laskemasta takauksella vapaaksi kahdeksi vuodeksi tuomittua entistä hiilenkaivajain järjestön sihteeriä McLachlania. Tuomion langetettua McLachlanin lakimies anoi tuomitulle vapautta takausta vastaan siksi ajaksi kun juttu tulee vedottavaksi. Työväen toimihenkilölle suuttunut tuomari osottautui kuitenkin sydämettömän armottomaksi päätöksessään, josta Nova Scotian teräs- ja hiiliparoonit ovat lausuneet suuren ilonsa.

—o—

Armahduksen kuivuminen Suomessa

Helsinki. — Syyskuun 28 p. tapahtuneessa esittelyssä tasavallan presidentti päätti oikeusministerin esityksestä, että seuraavat valtiorikosvangit lasketaan ehdonalaiseen vapauteen: Leino Willehad Andsten, Kustaa Vihtori Aronen, Juho Frederick Haapanen, Wiljam Walfrid Heinonen, Frans Wilhelm Jokinen, Aleksander Jäntti, Juho Edward Järnstedt, Niilo Herman Kesti, Otto Ulrik Kivekäs, Tuomas Kuusela, Aaretti Laakso eli Laaksonen, Oskar Anselm Laakso, Väinö Vihtori Lagerlund eli Lindström, Taavi Saarinen ja Kustaa Emil Vesa. Aikaisemmin ovat oikeusministerin armahdettaviksi ehdottamat Heikki Heino ja Hjalmar Mattson lasketut asianomaisessa järjestyksessä ehdonalaiseen vapauteen.

Kuten tunnettua, oli oikeusministeri lisäksi ehdottanut, että myöskin valtiorikosvangit Kron Hans Gustafsson, Lauri Emanuel Kivekäs, Herman Koskela, Frans Oskar Laihinen, Kalle August Laihinen, Kaarle Lilja, Abraham Enok Uksila ja Edward Valpas-Hänninen armahdettaisiin. Tasavallan presidentti kuitenkin hylkäsi esitykset näiden henkilöiden armahtamisesta.

Japanin puolesta

Venäjän kansainvälisen työväenavustuksen Ulkomaakomitea on antanut koko maailman työläisille ja talonpojille osoitetun julistuksen, missä komitea viittaa ulkomaisten laajojen piirien kautta saavutettuun tulokseen Venäjän nälänhätäisten avustamisessa ja huomauttaa, että tällä kertaa on yhä vaikea luonnonkatastroofi kohdannut Japania, missä maanjäristys ja tulipalot ovat hävittäneet kokonaisia kaupunkeja ja kyliä, surmanneet satojatuhansia ihmisiä ja saattaneet satojatuhansia kodittomiksi, minkä vuoksi nämä nyt ovat pakotettuja ruuatta ja vaatteitta harhailemaan pitkin katuja ja maaseutua. Kuten Venäjän nälänhädän aikana koettavat nytkin laajat piirit torjua kurjuutta. Japanin hallitus on itse organisoinut laajan avustustoiminnan, toiset hallitukset ovat luovuttaneet varoja käytettäväksi, Amerikassa, Englannissa ja muissa maissa on muodostettu komiteoja ja järjestöjä avun ja tuen aikaansaamiseksi. Erikoisesti kärsivät koettelemuksista ja puutteesta suuret japanilaiset työläis- ja talonpoikaisryhmät. Uskollisena periaatteilleen olla ottamatta lukuun käytännöllisiä, konnollisia taikka muita käsityksiä ja vain lämpimän kärsivän avustamistoiveen elähyttämänä, ruokkiakseen nälkäisiä ja lääkitäkseen sairaita, on allekirjottanut komitea nyt, kuten vuonna 1921 venäläisten työläisten hyväksi, pannut käyntiin suuren kansainvälisen toiminnan kaikissa maissa. Tämän toiminnan ensimäisenä tehtävänä on, että japanilaisille työläisille ja talonpojille lähetetään mahdollisimman nopeasti elintarpeita, vaatteita ja mitä muuta on tarvis.

Me emme epäile hetkeäkään, lausutaan julistuksessa, että meidän vetoomukseemme nyt saa saman suotuisan vastauksen kuin 1921 ja että kaikissa maissa muodostetaan komiteoja, jotka käytännöllisesti johtavat keräystointa. Pikainen apu on kaksinkertainen apu!

Julistuksen allekirjottajista mainittakoon Klara Zetkin, Anatole France, Andre Marty, Andersen-Nexö, Upton Sinclair.

Työläiset saaneet loistavia vaalivoittoja Englannissa

Kymmeniä työläisten ehdokkaita tullut valituksi juuri toimitetuissa kunnallisvaaleissa.

Lontoo. — Englannissa ja Walesissa toimitetuissa kunnallisvaaleissa annettujen äänien tähänastiset tulokset osottavat työläisten saaneen loistavia voittoja. Työläiset ovat voittaneet ainakin 30 edustajapaikkaa, konservatiivien menettäessä 17 ja sen lisäksi vapaamieliset ovat menettäneet 24 edustajapaikkaa. Tärkeimpiä asioita vaalitaisteluissa on ollut työttömyys ja asuntokysymys sekä myöskin tullikysymys. Ilahduttavana seikkana vaalitaistelussa on mainittava se, että sosialistit ja kommunistit olivat päässeet yksimielisyyteen yhteisistä ehdokkaista, jonka perusteella työläiset olivat tilaisuudessa esiintymään yhteisenä rintamana porvaripuolueita vastaan. Vaalitaistelussa painostivat työväen ehdokkaat pääomain verkoista verottamista ja kaikissa muissakin kysymyksissä esiintyivät työväen ehdokkaat porvaripuolueiden ehdokkaiden vastakohtana.

Vaalien tulokset ovat tehneet työläisten keskuudessa rohkaisevan vaikutuksen.

Kansanedustaja murhattu Mexikon parlamentissa

Mexico City. — Mexikon edustajakamarissa Huertan ja Callesin ryhmän välillä syntyneessä kahakassa ammuttiin Huertan edustajaryhmän johtaja Guillermo Zetina kuoliaaksi viime keskiviikkona. Jose German, Callesin edustajaryhmän johtaja, vangittiin syytettynä Zetinan murhaamisesta.

Irlannissa ei ole hirttotuomion käytäntöönpanijaa

Dublin. — Ensimäisten kuolemantuomioitten langettaminen hirttämällä toimitettavaksi sitten vapaavaltion hallituksen perustamisen on kiinnittänyt huomion siihen tosiseikkaan, ettei Irlannissa ole virallista hirttäjää eikä perustuslaissa löydy kohtaa missä säädettäisiin sellaisen nimittäminen.

Työt Dublinin satamassa ovat täydellisessä seisaustilassa, johtuen työläisten lakkoutumisesta protestiksi poliittisten vankien jatkuvaa pidättämistä vastaan. Lakkolaiset vaativat hallitusta vapauttamaan kaikki Irlannin vankiloissa ja pidätysleireillä olevat poliittiset vangit.

Kautskyn lehti lakannut ilmestymästä

Berliini. — Die Neue Zeit, joka on ilmestynyt jo kolmekymmentä vuotta melkein kokonaan Karl Kautskyn toimittamana, on nyt lakannut ilmestymästä. Syynä tuon teoreettisen aikakautisjulkaisun kuolemiseen kerrotaan olevan suunnattomat tuotantokustannukset.

Die Neue Zeit perustettiin vuonna 1883 Bismarckin sosialistisvastaisten lakien ollessa voimassa. Maailman huomattavimmat sosialistiset teoreetikot ja ajattelijat ovat julkaisseet kirjoituksiaan lehden palstoilla. Kautsky erosi lehden toimituksesta lokakuussa 1917 siksi, että hän oli eri mieltä puolueen sotapolitiikan ja tuona aikana puolue kontrolloi lehteä.

Viime tammikuussa lehti ilmestyi kahdesti kuussa ja myöhemmin kerran kuussa, mutta markan suunnaton alentuminen teki mahdottomaksi lehden julkaisemisen jatkamisen.

Unio nostanut $15 milj. jutun rautatietä vastaan

Philadelphia. — System Federation No. 90, mikä edustaa eri ammattilojen työläisiä Pennsylvanian rautateitten konepajoissa, on nostanut liittohallituksen piirioikeudessa $15,000,000 jutun Pennsylvanian rautatieyhtiötä vastaan. Syytöskirjelmässä väitetään, että mainittu rautatieyhtiö on kieltäytynyt noudattamasta Yhdysvaltain rautateitten työlautakunnan sääntöjä ja jättänyt tämän summan palkkoja maksamatta työläisilleen.

Englanti yhä vaan lisää ilmavoimiaan

Lontoo. — Niiden 34 armeijan lentokoneosaston lisäksi, jotka on järjestetty parlamentin päätöksellä «maan puolustusta» varten, on nyt suunnitelmana perustaa vielä useita lentokoneosastoja ulkoalueilla olevien sotavoimien palvelukseen. Armeijan ja laivaston palveluksessa on nykyään kaikkiaan 350 lentokonetta, mutta tämä määrä tulee lisääntymään niin puolella valmisteilla olevien suunnitelmien kautta.

Kreikan kapinan loppuselvittely

Ateena. — Hallitus on telottanut kapinallisten joukkojen komentajan, kertovat sanomalehdet. Edelleen kerrotaan, että kapinalliset ovat muka itse telottaneet 23 johtajaansa.

Normaalien rautatieliikenne alotetaan uudelleen kautta koko maan.

Hajaantuminen Stresemannin hallituksessa

Sosialistit eronneet ministeristöstä kun niiden vaatimuksiin ei taivuttu.

Berlin. — Sosialistit ovat ottaneet eronsa Saksan kokoomushallituksesta. Eroaminen tapahtui sen jälkeen kun kansleri Stresemann oli selittänyt, että enemmistö hänen ministeristönsä jäsenistä hylännyt ne ehdot, joiden perusteella sosialistit ilmottivat voivansa olla mukana Stresemannin hallituksessa.

Separatistien keskuspaikka jälleen hallituksen käsissä.

Dysseldorf. — Belgialaiset sotajoukot ovat karkottaneet viimeisetkin separatistien johtomiehet Aix-la-Chapellestä ja kaupungin hallitus on luovutettu takaisin Saksan hallituksen virkailijoille.

Separatistit sijoitettiin junaan ja vietiin ulos kaupungista. Englannin ja Hollannin konsulit lausuivat jyrkän protestin belgialaisten komentajalle terroriseeraavista menettelyistään.

Nälkämellakoita tapahtuu kaikkialla

Huolimatta siitä, että Saksin kriisi onkin vetänyt väestön huomion puoleensa enemmän kuin mikään muu, on että nälkämellakoista, jotka jo ovat käyneetkin Saksassa «normaaliseksi» ilmiöksi, ei olekaan kerrottu, niin mellakoita jatkuu yli Saksan. Tilanne yhtenään pahenee. Väestö ajattelee kauhulla talvea, kun ei ole ruokaa, vaatteita ja lämmitysaineita.

Työttömyys lisääntyy yhtenään kaikkialla.

Reinin separatistisen liikkeen alalla ei ole tapahtunut viime päivinä mitään erikoista. Niissä paikoissa missä separatistit ovat aseman herroina ne tietysti mellastavat mielensä mukaan. Paikoin separatistit harjoittavat kannattajaan aseiden käyttöön — Kai aavistaen että tämänkin avu on vielä tarpeen.

Puutavaraliike on täydellisesti seisauksissa Vancouverin satamassa

Satamatyöläisten lakko jatkuu tehoisana. Laivayhtiöt julistaneet taistelevansa avoimen työpajan puolesta.

Vancouver. — Lokakuun 9 päivästä saakka käynnissä ollut satamatyöläisten lakko on muodostunut kestävyystaisteluksi työläisten ja työnantajain välillä. Lakko julistettiin viiden sentin palkankorotuksen läpiajamiseksi. Laivayhtiöt kettavat teettää tähdellisimpiä töitä satamille haalimiensa rikkurien avulla, mutta esimerkiksi puutavaran lastaaminen on täydellisesti seisauksissa. Laivayhtiöt ovat avoimesti ilmottaneet, että niiden tarkotuksensa on murskata lakkolaisten rintama ja ottaa käytäntöön avoin työpaja.

Insulinia jaetaan vapaasti köyhille Manitobassa

Winnipeg. — Manitoban hallituksen terveyslautakunta on valmistanut suunnitelman insulinin jakamisesta sokeritautia poteville maakunnassa. Terveyslautakunnan suunnitelman mukaan tulee insulinia jakamaan Manitoban Insulin komitea kaikille Manitoban lääkäreille, joiden tulee lääkettä antaa vapaasti sellaisille, jotka eivät kykene sitä maksamaan. Sellaisille, jotka kykenevät lääkkeestä maksamaan tullaan insulinia myymään sisäänostohinnalla.

—o—

Kähveltäjiä tuomittu taas Moskovassa

Moskova. — Kahdeksantoista henkilöä tuomittiin kuolemaan ja 23 langetettiin vankilatuomio neuvostohallituksen oikeudessa. Tuomituita syytetään petoksen harjottamisesta ollessaan laivaston teknillisen osaston palveluksessa.

Vaimonsa murhaaja sai 12 v. vankeutta

Halifax, N. S. — Roy Green, joka oikeudessa tunnusti kylmäverisesti murhanneensa oman vaimonsa viime maaliskuussa, tuomittiin ylioikeudessa kahdeksitoista vuodeksi Dorchesterin ojennuslaitokseen. Harry Gardiner havaittiin syylliseksi miestappoon ja hänet tuomittiin kahdeksi vuodeksi Dorchesterin ojennuslaitokseen. Gardiner ajoi autollaan kuoliaaksi Gertude Bonar nimisen nuoren tytön muutama kuukausi sitten.

Laajakantoinen hiililakko Pennsylvaniassa

Pittson, Pa. — Pennsylvania hiiliyhtiön mainarit ovat alkaneet lakon vastoin union virkailijain tahtoa. Lakon johdosta ovat työt kolmella kaivoksella jo seisaustilassa, joskin lakko koskee jo kaikkiaan kymmentä kaivosta. Lakkolaisten lukumäärä nousee toisellekymmenelle tuhannalle.

—o—

Krupp-yhtiö tehnyt sopimuksen Ranskan kanssa

Pariisi. — Kruppin teollisuuslaitosten omistajat ovat Otto Wolfin johtaman tehtailijaryhmän esimerkkiä noudattaen sitoneet sopimuksen Ranskan kanssa. Sopimuksen perusteella tullaan useita hiilikaivoksia panemaan käyntiin.

Hugo Stinneksen odotetaan tekevän samanlaisen sopimuksen näinä päivinä. Sen sijaan Thyssenin johtama teollisuusyhtymä on jyrkästi kieltäytynyt tekemästä minkäänlaista sopimusta ranskalaisten kanssa, pitäen sitä liiaksi nöyryyttävänä.

—o—

Valkokauluksisten unio alkaa ryntäyksen

New York. — Juuri äskettäin järjestetty pankkikirjurien unio alotti jäsenten värväyksen Wallkadulla, aikoen saada vähintäin 20,000 miestä ja naista jäsenyyteensä, ollakseen kylliksi voimakas ajamaan lävitse palkankorotusvaatimuksensa. Uniolla on jo noin 6,000 jäsentä jotka on värvätty unioon hiljaisesti viime kuukausien aikana. Tämä on ensimäinen julkinen ryntäys minkä uusi unio on pannut toimeen. Jäsenryntäystä johtaa union sihteeri Ernest Bohm, joka lähetti 20 nuorta naista maanantaina päivällisaikana, jakamaan 15,000 lentolehtistä pankkikirjureille, joissa lehtisissä kehotetaan heitä liittymään unioon.

—o—

Ellis-saari tulvillaan siirtolaisia

New York. — Ellis-saari on nykyään tulvillaan eri maista saapuneista siirtolaisista, nousten niiden luku noin kymmeneen tuhanteen. Siirtolaisviranomaiset ovat ryhtyneet tutkimaan maahan pyrkiviä siirtolaisia marraskuun ajalla maahan päästettävien osan täyttämiseksi.

Norjassa vaaditaan Venäjän tunnustamista

Ent. Norjan sotilaslähetti Pietarissa, nykyisin professori Nansenin sihteeri, vaatii pitkässä, Tidens Tegnlehdessä julkaisemassaan artikkelissa, että Norjan on tunnustettava Neuvosto-Venäjä de jure.

Suuri porvarillinen lehti Aftonbladet asettu kirjottajan kannalle ja vaatii niinikään Neuvosto-Venäjän tunnustamista.

Uusi tuomio työväenliikkeen jahtaamisessa

Sydney, N. S. — Ylioikeuden suur-lautakunta vahvisti viime keskiviikkona John MacDonaldia, entistä Canadan Työläispuolueen puheenjohtajaa, vastaan nostetun syytöksen «kapinallisten ajatusten julki lausumisesta» Sydneyn kaivoksilla muutama kuukausi sitten. Sama suur-lautakunta kumosi John MacLeodia vastaan nostetun syytöksen «kapinallisten ajatusten julkilausumisesta» Glace Bayssä viimekesäisen hiilenkaivajain ja terästyöläisten lakon aikana. Laittomasta kokoontumisesta syytetyn Maritime Labor Heraldin kirjeenvaihtajan, John R. Blue'n, jutun käsittely on lykätty ylioikeuden seuraavaan istuntoon.

Maailmanmestaruus konekirjotuksessa

Yhdysvaltain kansallisen liikenäyttelyn yhteydessä toimeenpanuissa konekirjotuskilpailuissa saavutti Albert Pangora maailmanmestaruuden, kirjottaen 9,120 sanaa tunnissa, 28 virheellä. Lähinnä oli George L. Hossfield 8,947 sanalla ja 29 virheellä. Yhdessä minuutissa kirjotti Pangora 159 sanaa ja Hossfield 158 sanaa.

Amatöörien konekirjotuskilpailuissa tuli Minnie Regelmeyer mestariksi 4,364 sanalla tunnissa.

Muutama kuukausi sitten pidetyissä maailmankilpailuissa kerrotaan erään Miss. Millicent Woodwardin saavuttaneen Europan mestaruuden konekirjotuksessa kirjottamalla 239 sanaa yhdessä minuutissa. Side silmillä kerrotaan hänen kirjottaneen 169 sanaa ilman pienintäkään virhettä, joten Pangoran maailmanmestaruus on hyvin kyseenalainen, sillä Miss. Woodwardin ennätys on paljon parempi. Miss Woodwardin kerrotaan vakuuttaneen sormensa 5,000 punnasta, joka on Yhdysvaltain rahassa noin 25 tuhatta dollaria.

Suuria öljylöytöjä Albertassa

New York. — Chester Thompson, huomattu geoloogi ja Royal Canadian syndikaatin presidentti, ilmotti täällä, että hän on löytänyt «suurimman öljykentän maailmassa, joka on nyt kehityksen alaisena Etelä-Albertassa, Canadassa.»

Tämä uusi öljykenttä sijaitsee Sweet Grass kaaren nimellä tunnetun maamuodostuman toisessa päässä, joka muodostuma ulottuu Pohjois-Montanasta Keski-Albertaan. The Kevins-Sunburst kenttä Montanassa, jolla tämän vuoden aikana on porattu noin 100 uutta öljykaivoa, sijaitsee tämän muodostuman eteläisessä päässä.

Thompson sanoi, ettei hän ole koskaan nähnyt lupaavampaa tilannetta ja tähän mennessä tehdyistä tutkimuksista on käynyt selville, että kentältä löytyy öljyä suurissa määrissä. Nykyään porataan Etelä-Albertassa kahtatoista kaivoa ja Lake Pakowkin piirissä arvelevat asiantuntijat tuotannon kohoavan muutaman kuukauden kuluttua hyvin suureksi.

Tuli teki $50,000 vahingon

Stewiacke, N. S. — Tulen, mikä hävitti maan tasalle viisitoista rakennusta tämän kauppalan keskustassa muutama päivä sitten, arvellaan tehneen kaikkiaan noin viidenkymmenen tuhannen dollarin vahingon. Tuli alkoi kauppalassa olevasta höylämyllystä ja arvellaan sen saaneen alkunsa poikasten edellisenä iltana käyttämistä rakeista. Yhtään ihmistä ei joutunut tulen uhriksi.

Tulipalossa tuhoutui muiden rakennusten mukana kauppalan sähkövalolaitos, mikä on varustanut Shubenacadien, Milfordin ja tämän kauppalan valoilla.

Taloudellinen tilanne eri maissa

Viimeiset numerot Englannin ulkomaankaupasta osoittavat suurta lamaantumista sekä vientiin että tuontiin nähden. Englannin asema kuluvana vuonna lienee tuskin parempi kuin tuona huonona vuotena 1922. Pieni huomattavissa oleva viennin lisääntyminen tänä vuonna on johtunut pääasiallisesti Saksan hiilentarpeesta Ruhrin miehityksen aikana. Mutta tämänkin vientilähde on supistumistaan supistunut. Englannin vienti ei tee enempää kuin 70 pros. rauhanaikaisesta viennistä. Työttömyys on viime viikkoina jälleen osoittanut lisääntymisen oireita. Työttömien lukumäärä ilmoitetaan nyt noin 1.2 miljoonaksi, mutta onhan luonnollista, ettei tämä luku vastaa todellisuutta, sillä paljon on olemassa myöskin rekisteröimättömiä työttömiä. Hätäaputöistä saa vain pieni osa työttömiä itselleen elinmahdollisuuksia.

Ranskan taloudellinen asema sitävastoin on jokseenkin suotuisa. Sato on tänä vuonna ollut hyvä ja riittää väestön tarpeiden tyydyttämiseen. Hävitetyillä alueilla pystytetyt teollisuuslaitokset ovat siksi tuotantokykyisiä, että ne jo auttavat yleisen tuotannollisuuden kohottamista. Ruhrin miehityksen kautta syntyneet vaikeudet on sivuutettu, raudan tuotanto on suunnilleen yhtä suuri ja teräksen tuotanto jo suurempikin kuin ennen Ruhrin miehitystä. Ulkomaankauppa kehittyy suotuisaan suuntaan, sillä lisääntynyt raaka-aineen tuontikin merkitsee hyvää konjunktuuria. Työttömyyttä ei Ranskassa ole. Hävitettyjen alueiden jälleenrakentaminen — sivumennen sanoen on siinä jälleenrakennusurakoitsijoilla erinomainen tilaisuus suurten voittojen kasaamiseen — luo työmahdollisuuksia samoin kuin suuret sähköistämistyötkin. Rautatiet, maataloulaitokset, ja suuret teollisuuslaitokset varustetaan sähkövoimalla ja sitä varten on rakennettava jättiläismäisiä voimakeskuksia. Samalla on maan raha-asiallinen tila kuitenkin kovin epäsuotuisa. Sotilaalliset menot ovat tavattoman suuret. Ranska käyttää 18.66 pros. tuloistaan armeijansa ylläpitämiseen uhraten siihen siis kaksi vertaa niin paljon kuin Englanti. Jokaista tuhatta asukasta kohden onkin Ranskassa 47.6 sotilasta. Mutta väestöä koetetaan sentään mahdollisimman paljon säästää verorasituksilta ottamalla yhä uusia ja uusia lainoja.

Vielä joku sana muutamien muiden Europan maiden taloudellisesta asemasta. Belgian kutomateollisuudessa vallitsee korkeakonjunktuuri. Sen rauta- ja terästeollisuus tuottaa jo nyt enemmän kuin ennen sotaa. Belgialla on sentään vientivaikeuksia. Vienti tekee rauhanaikaisesta tuskin 70 prosenttia.

Sveitsin ulkomaankauppa on kokonaisuudessaan parantumassa. Kellojen vienti on jo aivan säännällinen. Koruompelusteollisuus kärsii edelleenkin kovaa pulaa, mutta kudontateollisuudessa sitävastoin vallitsee hyvä konjunktuuri. Säilykemaitoa viedään ulkomaille edelleenkin suuret määrät, mutta se ei muodostu kuitenkaan agraarisuojelustullien vuoksi yhtä tärkeäksi vientitavaraksi kuin ennen, koska maataloudenharjoittajat käyttävät rehuja enemmän sianlihan tuotantoon.

Hollannin viennin arvoa tämän vuoden ensimäisellä puoliskolla osottavat numerot olivat melkein yhtä suuret kuin viime vuonna vastaavana aikana, mutta vientitavarain määrä on jonkun verran kasvanut. Talvi ei kuitenkaan näytä toivorikkaalta, sillä on pelättävissä työttömyyden lisääntymistä. Työtätekevien ostokyky on palkkojen alennuksen vuoksi kovasti rojoittunut.

Tshekko-Slovakiassa jatkuu vuorityöläisten lakko jo viidettä viikkoa ja näyttää tuottavan surullisia seurauksia koko valmistavallekin teollisuudelle, joka on pakotettu joukko-erottamiseen ja työviikon lyhentämiseen.

Kreikalle tuottaa Turkista tulleen 600,000 pakolaisen avustaminen ja ylläpito suurta huolta. Ulkomaankauppa on kovasti passiivinen. Maan onneksi ostavat Yhdysvallat sieltä paljon öljyä, tupakkaa ja hedelmiä.

Vastoin odotuksia jatkuu Yhdysvalloissa korkeakonjunktuuri edelleenkin. Japanin onnettomuuden vuoksi on Amerikan rautateollisuus juuri saanut jättiläismäisiä tilauksia. Japanin hallitus on sieltä jo tilannut 7 miljoonaa tonnia rautaa ja terästä. Etelävaltioiden neekerit muuttavat pohjoisvaltioihin, missä he ovat tervetulleita työvoiman puutteen vallitessa. Talouselämän suurimpana huolena ovat alhaiset viljahinnat ja suuret viljan ylijäämät. Farmarit ovat tyytymättöminä ja käyttävät suurta poliittista vaikutustaan saadakseen valtion kannatuksen. Vuorityölakko on saatu hyvissä ajoin vältetyksi. Presidentti Coolidge suunnittelee siirtolaislain lieventämistä ja korkeiden suojelustullien alentamista.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk.$1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilausilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Venäjän vallankumous

Marraskuun 7 päivänä tulee kuluneeksi kuusi vuotta siitä, jolloin Venäjän köyhälistö mursi tsaarivallan viimeisenkin vallan tukeen ja perusti sen tilalle oman hallituksensa. Venäjän vallankumous merkitsi säihkyvän, hirvittävällä jyrinällä räjähtävän pommin viskaamista koko kapitalistista sortomaailmaa vastaan.

Vallankumouksen voitto Venäjällä oli perinpohjainen. Venäjän köyhälistö ja eri maiden luokkatietoiset työläiset toivoivat, että liikkeelle lähtenyt kumousaalto vyöryisi maasta toiseen, yli koko maailman. Niin ei kuitenkaan tapahtunut. Todellisuus oli lujempi kuin luultiinkaan. Venäjän köyhälistö joutui yksin vetämään vallankumouksen raskaita vankkureita. Se joutui taistelemaan ei ainoastaan oman maansa porvarillisia jätteitä, vaan koko maailman imperialistisia mahtivoimia vastaan. Samalla aikaa täytyi ryhtyä rakentamaan uutta Venäjää, työläisten Venäjää tuhoisan maailmansodan savuavista raunioista. Vasara toisessa ja miekka toisessa kädessä täytyi Venäjän köyhälistön kulkea tulevaisuuttansa kohti. Vihollisjoukot punoivat katalia aikeitansa joka taholla ja hyökkäilivät nuoren tasavallan kurkkuun milloin vaan tilaisuuden luulivat koittaneen. Mutta aina lyötiin vihollinen takaisin. Ja yhä vaan näiden kuuden raskaan koettelemusten ja taistelujen vuoden perästä seisoo Venäjän kumouksellinen köyhälistö vartiopaikallaan.

Paljon on Venäjän köyhälistön täytynyt taisteluissaan uhrata. Mutta taistelu työläisten vapauksista ja oikeuksista on näiden uhrauksien arvoinen. Vapaus on ihmisen kallein asia.

Työläiset eri maissa kokoontuvat näinä päivinä tekemään kunniaa Venäjän uljaille tovereille. Viheliäisen täytyy sen työläisen olla, joka ei lämpene Venäjän raatajarahvaan uljaista taisteluista ja joka ei jaksa innostua kun kun toistasatamiljoonainen kansakunta uurastaa ja kokeilee uuden, paremman yhteiskunnan luomisessa. Kurja on se, ken sylkee Venäjän vallankumousta vasten kasvoja, sillä sellaistakin vielä tapahtuu tämän porvarillisen maailman sokaisemien ihmisten keskuudessa.

Maailman luokkatietoisten työläisten riveistä kajahtaa koko vanhaa järjestelmää vapisuttavana huuto:

Eläköön, laajentukoon ja voimistukoon Venäjän vallankumous ja sen takana olevat työväenjoukot!

Dollarimahdin linnoitus

Yhdysvaltain hallitus kaivauttaa paraikaa New Yorkissa suurta maanalaista kassaholvia, joka tulee olemaan 85 jalkaa alapuolella katukäytävää ja useita jalkoja alapuolella vedenpintaa. Tässä kassaholvissa tulevat pankkiirit säilyttämään rahaa ja kultaharkkoja noin 4,000,000,000 dollarin arvosta. Tämän huikean summan ovat amerikalaiset rahamiehet ja kapitalistit keinotelleet sodan raatelemilta Europan kansoilta kuin myöskin kotimaansa työtätekeviltä kansanjoukoilta. Tämän jättiläismäisen kassan avulla tulee amerikalainen pääoma tekemään uusia ryöstöretkiä niin kotona kuin ulkomaillakin. Tämä uusi pääoman linnotus tulee olemaan «suurin alallaan koko maailmassa.»

Niinkuin tämän kassaholvin aarteet ovat saadut kokonaisia kansakuntia käsittävässä verisessä uhkapelissä, niin myöskin tämä kultaisen vasikan linnotus tullaan rakentamaan suuria voimia, etupäässä hyökkääviä armeijoita vastaan. Asiantuntijain selostuksen mukaan kapinan tai sodan puhjetessa täytyisi tähän kassaholviin tunkeutujain olla työssä uudenaikaisimmilla välineillä viikkokausia, ennenkuin sinne voitaisiin murtautua. «Kolme valta- ja hätävaraa varten rakennettua teräsovea on raameineen kymmenen jalkaa paksu. Valtaovet raameineen painavat 230 tonnia.»

Mikä valheen, vääryyden ja väkivallan hetki koittaakaan silloin kun Amerikan kansa hälyytetään puolustamaan tätä dollarimahdin linnotusta.

Mikä on oikeus

Oikeutta kuvataan tavallisesti sidesilmäiseksi naiseksi vaaka kädessä. Tällä tahdotaan sanoa, että oikeus tekee tehtävänsä puolueettomasti ja ilman ennakkoluuloja.

Jos Nova Scotian kaivosmiesten järjestön entistä sihteeriä McLachlania vastaan langetettua kahden vuoden linnatuomiota halutaan kuvata tällaisen sidesilmäisen oikeuden antamaksi, niin totisesti tällä sitellä ei ole ollut muuta tehtävää kuin estää avoimesti katselemasta niitä tekijöitä ja asioita, jotka tässä oikeusjutussa olivat kysymyksessä. Oikeuden antaman päätöksen mukaan jokainen työläisten taholta annettu selostus, joka koskee Nova Scotian maakunnan hallitusta tai British Empire teräsyhtiötä, voidaan selittää aiheuttavan «tyytymättömyyttä». Sen lain mukana, jonka perusteella McLachlan tuomittiin, «tyytymättömyyden» levittäminen on rikos, olkoon tämä tyytymättömyys sitten mitä laatua tahansa. McLachlania vastaan nostetussa syytöksessä sanottiin hänen kylväneen tyytymättömyyttä sekä hallitusta, että Dominion hiiliyhtiötä vastaan. Tästä päättäen hiiliyhtiötä ja muita yhtiöitä ja kapitalisteja vastaan sanominen on yhtä suuri rikos kuin on tyytymättömyyden osottaminen ja aiheuttaminen hallitustakin vastaan. Oikeus suojelee työnantajia yhtä hellävaroen kuin virallista hallitustakin. Vaikka porvarit itse selittävät, että hallituksen tarkotuksena on suojella kansan ja väestön etuja, joka Nova Scotian lakkotaistelussa olisi edellyttänyt itse lakkolaisjoukon ja heidän perheittensä suojelemista, niin kuitenkin todellisuudessa hallituksen orgaani, oikeuslaitos asettuikin muutamain harvojen puolelle työtätekevää kansaa vastaan.

Pahat kielet ovat kertoneet, että Nova Scotian oikeuslaitos on aivan personakohtaisissa suhteissa sikäläisen, teräsyhtiön ja hiiliyhtiöiden kanssa. Nova Scotian lakon aikana täytyi porvarillistenkin sanomalehtiraporttien myöntää, että eräät porvarilehdet pitivät yllä mitä törkeintä parjaustulvaa lakkolaisia vastaan. Yhtään porvaria ei kuitenkaan ole asetettu syytteeseen väärien tietojen levittämisestä. McLachlania vastaan langetettu tuomio tuntuu siltä ikäänkuin se olisi annettu Dominion hiiliyhtiön konttoorista.

Uskonpuhdistuksen muisto

Näinä päivinä on lutheerilaisten kirkkokuntain keskuudessa juhlittu 406:tta vuosijuhlaa sen muistoksi, kun saksalainen uskonpuhdistaja Martti Lutherus alkoi taistelunsa katoolista kirkkoa vastaan. Kuten historiaa lukeneet muistavat, tämä taistelu alkoi sillä, että Lutherus naulasi kuuluisat katolista kirkkoa tuomitsevat teesinsä Wittenbergin kirkon ovelle Saksassa.

Ennen kaikkea syytti Lutherus jumalallisten oikeuksien turvassa toimivaa katoolista kirkkoa siitä, että se ihmisten herkkäuskoisuutta hyväkseen käyttäen myi syntejä rahamaksusta. «Kun raha kirstuhun kilahtaa, niin sydän taivaaseen vilahtaa», kuului katoolisen kirkon tunnuslause. Katolinen kirkko edusti niin henkisesti kuin aineellisestikin silloista feodalista yhteiskuntaa, joka joutui ristiriitaan nousevan kapitalistisen järjestelmän kanssa. Porvaristo katseli karsain silmin katolisen kirkon toimintaa. Anekaupan kautta kiskoi kirkko kansan varat omaan kukkaroonsa, joita nouseva porvaristo kaikesta sydämestään himoitsi. Uuden ajan ihmiset nousivat arvostelemaan kirkon valtaa ja oppeja, kunnes viimein saksalaisen kaivosmiehen poika, Martti Lutherus pani tykistönsä laulamaan katolisuuden varustuksia vastaan. Usko piti puhdistettaman katolilaisuuden saastasta ja valheellisuuksista terveemmälle, porvarillista ajattelua ja järjestelmää paremmin vastaavalle pohjalle. Siinä lyhykäisyydessään uskonpuhdistuksen historian sisältö.

Jos Lutherus ilmestyisi nyt viidettä sadan vuoden jälkeen meidän keskuuteemme, näkisi hän koko feodalisen järjestelmän murskaantuneena uudenaikaisen kapitalismin edessä. Hän näkisi vielä katolisen kirkon epätoivon vimmalla levittävän valheellisia oppejaan, joskin muuttuneella sisällöllä. Mutta ennen kaikkea saisi hän kenties hämmästykseekseen huomata, että suurin osa hänen protestanteistansa ei usko enään taivaaseen eikä helvettiin ja jälellä olevat «hänen puhdistamansa» uskonnon muuttuneena ontoksi huulten höpinäksi mammonaa palvelevien porvarillisten piirien huulilla.

Englannin työttömyyskysymys

Tilanne Englannin työmarkkinoilla on viime aikoina käynyt entistäänkin toivottomammaksi. Työttömäin määrä lisääntyy lakkaamatta ja nyt se alkaa jo lähennellä puoltatoista miljoonaa. Hallitus ei ole ryhtynyt minkäänlaisiin toimenpiteisiin tämän uhkaavan epäkohdan torjumiseksi ja lieventämiseksi mahdollisimman pikaisesti. Se odottaa vain tyynesti parlamentin kokoontumista välittämättä vähääkään satojen tuhansien nälän kanssa kamppailemaan joutuneiden työläisten ja heidän perheittensä kohtalosta.

Tämän johdosta järjestivät Labour Party ja Englannin ammattijärjestö äskettäin suuria kokouksia — noin tuhatkunnan — ympäri maata, joissa vaadittiin parlamentin koollekutsumista mahdollisimman pian työttömyyskysymyksen käsittelemistä varten ja tuomittiin hallituksen toimettomuuspolitiikka. Hallitus on tähän mennessä kieltäytynyt kutsumasta koolle parlamenttia, mutta Daily Herald kirjoittaa tarkkanäköisempien havaintojentekijäin arvelevan, että työläisten yleinen suuttumus voi johtaa pikaiseen poliittiseen kriisiin jollei hallitus luovu nopeasti toimettomuuspolitiikastaan.

Teollisuusunionismi

Canadan puutavaratyöläisten järjestö

Canadassa, jossa varsinianen tehdasteollisuus maan laajuuteen ja rikkauteen nähden on vielä kehdossaan, muodostaa puutavarateollisuus vuoriteollisuuden rinnalla sangen tärkeän tuotannon haaran. Sen suunnattomat paperipuumetsät ja tukkimetsät sitäpaitsi antavat tälle teollisuushaaralle elämismahdollisuudet vielä pitkiksi ajoiksi.

Nykyisin onkin Canada maailman suurin paperimassan ja paperin tuottaja. Paitsi paperipuuteollisuutta, viedään Brtish Columbiasta tavattoman suuret määrät monen lajista puutavaraa ulkomaille.

Puutavarateollisuuden alalla työskentelee näin ollen kymmeniä tuhansia työläisiä.

Vuosien 1918 ja 1919 aikana muodostivat British Columbian tukkityöläis. B.C. Loggers Union (British Columbian Tukkityöläisten järjestön). Jo 1919 kuului siihen 10,000—12,000 työläistä. Kun sitten samana vuonna perustettiin One Big Unio, muodostui tukkityöläisten järjestöstä sen selkäranka, mainittu järjestö liittyjen O.B.U:n yhtenä teollisuusjärjestönä, omalla sisäisellä autonomiallaan. Samaan aikaan tukkityöläisten järjestö otti nimekseen Lumber Workers Industrial Union of Canada (Canadan P u u t a v a ratyöläisten Teollisuusunio). Tällöin tämä järjestö myöskin otti päämääräkseen kaikkien Canadan p u u t a varatyöläisten ja myöhemmin myöskin maanviljelys- ja muiden sesonki- ja sekatyöläisten yhteenliittämisen, yhdeksi koko maata käsittäväksi teollisuuunioksi. Tätä silmällä pitäen lähetti L.W.I.U. useita järjestäjiä jo 1919 syksyllä keski- ja itä-Canadaan aina Ontarioon ja Quebeciin saakka. Lukuisia piiriviirastoja järjestettiin ja L.W.I.U. pani järjestämistyön alkuun ei ainoastaan puutavaratyöläisten kesken, vaan myöskin kaivosmiesten, edellytyksellä, että viimemainitut saavat myöhemmin perustaa oman teollisuusjärjestönsä O.B.U. yhteyteen. Vuoden 1920 maaliskuun seuduilla, jolloin puutavaratyöläisten järjestö oli mahtavimmillaan, kuului siihen 25,000—30,000 työläistä, ulottuen tämä järjestö Vancouverista Montrealiin saakka.

Järjestön johto oli harvinaisen etevien johtajien käsissä ja union toimihenkilöt Canadan sosialistipuolueen marxilaisia kasvatteja, mutta ollen etevimpiä kasvattajiaan, käytännöllisessä suhteessa. He asettivat kaikki union rahavarat, joita kertyi melkoisen suuri määrä jäsenveroista, hyvän kirjallisuuden ja sanomalehtien levitykseen, joita jaettiin jäsenille ja järjestön propagandapiirissä oleville työläisille ihmeteltävän suuret määrät. L.W.I.U. perusti m.m. ranskankielisen työväenlehden Montrealiin, joka oli ensimäinen laatuaan Canadassa ja julaistiin lahteä melkoisella menestyksellä noin puolen vuoden ajan.

Kaikki näytti menevän hyvin. Puutavaratyöläisten herääminen ja järjestymisinto oli ihmeteltävä. Huomattavia, verrattain suuria saavutuksia ja parannuksia saatiin metsäkämpillä, valtioitten virkailijat pakotettiin panemaan terveyslait käytäntöön metsäkämppien asuntoloihin ja ravintoon nähden. Kahdeksan tunnin työpäivä tuli miltei yleiseksi. Palkat niinikään kohosivat huomattavasti.

Vuoden 1920 konventionissa, jota pidettiin syyskuulla Port Arthurissa, syntyi O. B. U:a ikävä hajaannus. Winnipegiläinen ryhmä, joka puolusti maantieteellistä, kaikkien ammatti- ja teollisuusryhmien paikallista keskitystä, vastustaen teollisuusunionismia, kielsi yhdeltätoista L.W.I.U. edustajalta edustusoikeudet sekä samalla kieltäytyi tunnustamasta heidän yhteisedustusoikeuttaan puutavaratyöläisten teollisuusunion edustajina, ollen taipuvainen tunnustamaan ainoastaan muutamia heistä yksityisinä piirien edustajina.

Puutavaratyöläisten union edustajat poistuivat konventsionista ja myöhemmin erosivat O. B. U:sta.

Tämä merkitsi yleistä O. B. U. luhistumista. Samanaikaisesti nimittäin saivat Ontariossa olevat suomalaiset syndikalistit hyvän tilaisuuden ryhtyä lietsomaan oppositionia Vanvouverissa olevaan L.W.I.U. johtoa vastaan, jota he olivat kaiken aikaan vihanneet. Tässä puuhassaan he löysivät Canadan sosialistipuolueen politikoitsijoissa, O. B. U. winnipegiläisessä johdossa hyvän liittolaisen, vaikkakin viimemainitut olivat aivan vastakkaisia teollisuusunionismin nähden kuin I. W. W., jonka asiaa suomalaiset syndikalistit pyrkivät ajamaan. Tämän agitatsionin seurauksena oli, että itä-Canadan puutavaratyöläisten piirit, ensin Port Arthurin piiri ja sittemmin Sudburyn piiri erosivat L. W.I.U:a ja maksoivat veronsa suoraan O. B. U:n päävirastolle. Lähestyvä paniikki, joka kesti kaksi vuotta, suoritti loppuselvityksen. O. B.U. jolla oli mahtavimmillaan ollessa 50,000—60,000 jäsentä, supistui joukkoon winnipegiläisiä rautateitten konepajatyöläisiä ja muutamaan sataan suomalaisia metsätyöläisiä Ontariossa.

Hajaannus L.W.I.U. itäisissä piirijärjestöissä ja ankara paniikki sekä työnantajain voimakas avoimen työpajan hyökkäys B. C. tukkityöläisiä vastaan vähensi suunnattomasti L.W.I.U. jo niin mahtavan järjestön jäsenmäärää. Mutta länen metsämiehet eivät antaneet järjestönsä kuolla. Huolimatta katkerasta hajaannuksesta, tuhoovasta paniikista ja työnantajain ankarista hyökkäyksistä ja mustalistajärjestelmästä, he pitivät järjestönsä koolla.

1922 vuoden tammikuulla pidetyssä konventionissa Vancouverissa, päätti, L.W.I.U. liittyä Punaiseen Taloudelliseen Internationaleen O. B.U. sitävastoin hyljäsi liittymiskutsun, huolimatta siitä, että sen edustaja, J. R. Knight, palauttuaan P. I. konventsionista, lämpimästi suositti liittymistä.

Tämän ja muiden päätöstensä kautta L.W.I.U. vahvisti luottamustaan Canadan luokkatietoisten työläisten keskuudessa. Canadan Workerspuolue lupasi apuaan sille puutavaratyöläisten järjestämisessä. Ja järjestämistyö päätettiin jälleen ulottaa itään. Kun kaikki tarjoukset yhteistoiminnasta Ontariossa olevan O. B. U. metsätyöläisten järjestön rippeitten kanssa viimemainittujen taholta hylättiin, perustettiin L.W.I.U. jälleen piirivirastot Sault Ste Mareen Timminsiin ja Port Arthuriin.

Ahkerasti ja uhrautuen, kaikkia entisiä hajaannuksia ja epäonnistumisia uhmaten, onkin monista raporteista päättäen L.W.I.U. järjestämistyö nyt jälleen hyvällä alulla itä-Canadassa, tämä järjestö tehden siunauksellista työtään samanaikaisesti käynnissä olevan Pohjois- ja Keski-Ontarion kaivostyöläisten järjestäjien kanssa, joiden molempien järjestöjen kanssa käsikädessä — Canadan Workerspuolue — toimii.

Canadan puutavaratyöläisten järjestö ei vielä kuulu Canadan Ammattijärjestöön, ollen kuitenkin sen toimeenpanevalle komitealla edustajansa Vancouverin Työväen Keskusneuvostossa, joka kuuluu Canadan Ammattijärjestöön. Niin pian kuin mieliala kypsyy suosiolliseksi, on L.W.I.U. aikomus anoa oikeutta päästä Canadan Ammattijärjestöön.

Kuuluen Punaisen Taloudellisen Internationalen jäsenyyteen, ollen tinkimättömästi selvän teollisuusunionismin kannalla ja toimien yhdessä Canadan Workerspuolueen kanssa, omaten luokkatietoisen johdon, on Lumber Workers Industrial Union of Canada järjestö ainoa laatuaan, joka vastaa meikäläistä sekä periaatteellista että käytännöllistä ihannetta työväen taloudellisesta järjestöstä. Tämän järjestön tervettä kantaa vahvistaa myöskin suuresti se seikka, että sen periaatteelliset katsomukset eivät perustu sokealle lahkolaisuudelle, vaan pyrkii se kärsivällisesti ja ymmärtämyksellä suhtautumaan toisiin työväenjärjestöihin.

Näin ollen, jos kerran voimme luottaa siihen, että Canadan työläisten luokkatietoisuus kypsyy, tulee L.W.I.U. olemaan uranuurtaja Canadan uudemmalle työväen taloudelliselle liikkeelle, johon suuntaan Yhdysvaltainkin unionistisen liikkeen tulee kulkea, jos se mielii tulla todelliseksi, tehokkaaksi työläisten taistelujärjestöksi.

Puolueen ja järjestön asioita

Järjestön jäsenistölle

Alempana julkaistaan suomennettuna puolueen laajennetun K. Tp. Komitean kokousraportti ja tärkeimmät päätöslauselmat T. U. E. L. konferenssista, joten on toivottavaa että jäsenet tutustuvat niihin ja osastojen virkailijat huolehtivat että ne tulee kokouksessa käsiteltäväksi, sekä talletetaan toiminnanohjeina.

Toverillisesti

A. T. HILL, sihteeri.

RAPORTTI

Canadan Työläispuolueen laajennetun keskustoimeenpanevan komitean kokouksesta Edmontonissa syyskuun 24, 25 ja 26 p.

Kokous alkoi päätöksellä että puhe- ja äänestysoikeus myönnetään seuraaville: MacDonald (puheenjohtaja), Bruce, Buck, Moriarty, Hill, Yerkewych, Lakeman (piiri 5) ja Clarke. (Piiri 6) Toveri MacCregor, piiri 4 valtuutettu edustaja, ei voinut olla saapuvilla ja toveri MacLachan täytyi virallisten istuntojen alkaessa lähteä itään, ja toveri Cristophers oli lähtenyt Edmontonista erimielisyyksien takia piiri 5 konventionissa. Muille piiri 5 piirikomitean jäsenille myönnettiin ainoastaan puheoikeus. Kaikki muut toverit ovat suljetut istunnoista.

Sihteeri raportissaan loi katsauksen puolueen asemaan. Piiri 1 järjestö ei ole täysin kehittynyt. Puolue juuri on saamassa jalansijaa ympäristössä. Vaikuttavana tähän ollen ensiksikin se tosiasia että työläiset Nova Scotiassa ovat hyvin järjestyneet taloudellisesti ja olivat useiden viime vuosien ajalla ottaneet osaa parlamentaariseen toimintaan unio-osastojensa ja työläisten valistusklupien kautta ja lisäksi ne suoranaisesti taisteluissa sejsovat sillä puolella missä koetellut johtajansa esiintyivät, jotka olivat puolueen mukana. Useampia yrityksiä on tehty järjestöllisesti lujittamisen suhteen, mutta niissä on vaikeuttanut siellä työläisten taisteluista johtuva tilanne. Esimerkiksi suunnitelma, tov. Brucen matkasta viime toukokuussa tuli häirityksi viranomaisten vainon kautta. Viimeinen lakko myöskin oli vaikuttanut, erikoisesti tov. MacDonaldin vangitsemiseen. Terästyöläisten lakon seurauksena mustalistajärjestelmä oli vaikuttanut erikoisen vilkkaasti toimivaan Sydneyn osastoon. Ulkopuolella kaivosalueen on osastoja Tuftsissa, Covessa Darshouthissa ja Halifaxissa, viimemainittuun on jonkunverran vaikuttanut työttömyyden aiheuttamana jäsenten pois siirtyminen.

Piiri 2, kuuluen Quebec ja osa Ontarioa oli toiminta keskittynyt pääasiassa Montrealiin ja lähiympäristöön. Ottawassa, Ont., ollen vain ukrainalainen osasto. Montrealissa on osastoja toiminnassa kaikilla kielillä, italialainen osasto muodostettiin aivan äskettäin. Englantilainen osasto puolueen poliittisena voimana on laimentunut sillä monet jäsenistä ovat katsoneet edullisemmaksi toiminnan taloudellisen liikkeen mukana ja aikansa joutuneet kuluttamaan unioiden yhdistämisliikkeen e d i s tämiseksi. Tälle seikalle on lainattava huomiota ja Montrealin Kaupungin Keskuskomitean toverit erikoisesti painostavat tätä. Toiselta puolen olemme päässeet puolueen eheyteen ranskankieltä puhuvan ryhmän kanssa ja sen kautta korvaamattomat mahdollisuudet Canadan ranskalaisten keskuudessa toiminnan kehittymiselle. Tämä osasto on kokoonpantu innokkaista tovereista, jotka pyrkivät parhaimpain muotojen kautta edistämään työväenliikettä, vaikkakin kokemattomia, mutta luonnollisten suhteittensa kautta työväenliikkeeseen, voivat tehdä paljon tulevaisudessa. Muut osastot ovat hyvin järjestetyt juutalaiset ollen erikoisen toimeliaita.

Piiri 3. Ontario, paitsi sitä osaa joka kuuluu piiri 2. Puolueen jäsenmäärä ollen 2100 paikkeilla. Toronto ollen piirin sydän ja puolueemme varma edustus Canadian Labor Partyssa. Englanninkielisiä osastoja on etelä-Ontariossa. Samoin kaivosalueella on joukottain puoluejäseniä. Äskettäin ilmestynyttä «Labor Nesw» on toimittanut toveri Maguire, ja on se käytetty union sanansaattajana. Muutamia osastoja uusia on muodostettu, mutta nämä ovat voineet vain pitää voimat entisellään sillä pari on lakannut toiminnasta. Yleispiirteissään piiri on siis hiukan paremmalla puolella kuin viime konventionin aikana.

Piiri 4 on parhaimmassa rahallisessa asemassa kuin se on ollut koskaan, mutta jäsenten ulosmuuttaminen on heikentänyt joitakin puolueen osastoja. Työttömyys, samoin kuin piirissä 1 on pakoittanut monet toverit hakemaan työtä muualta. Piirin taholta on tehty useampia vetoomuksia vakinaisen järjestäjän hankkimisesta piiriin. Selittäen että huomattavampi edistys on mahdoton ilman liikkeellä olevaa miestä. Puolueen yleinen asema ei kuitenkaan sallinut tätä, vaikkakin käsitettiin että toimenpiteet olivat välttämättömät liikkeemme voimistuttamiseksi. Uusia osastoja ei ole muodostettu, päinvastoin on jäsenmäärä hiukan laskenut edellämainituista syistä.

Taloudellisesti on edistytty, mutta paljon enemmän olisi ollut mahdollista jos olisi ollut varsinainen toveri ohjaamassa.

Piiri No. 5. Jäsenmäärä on kohonnut ja paljon mahdollisuuksia on olemassa, sekä ovat toverit yrittäneet toimia, mutta piiri on ollut velassa K. T. P. Komiteälle ja täytynee sallia vielä jonkun aikaa. Nova Scotian lakko taannutti hiukan puoluevoimia. U.M.W.A. piirissä 18. Sekaannusta oli ilmestynyt johtavassa asemassa olevien ottaman kannan seurauksena, erikoisesti koska joissakin suhteissa tämä oli ilmennyt puoluejäsenissäkin. Yleensä kaikki seikat osottavat, että liikkeemme tulee olemaan tekijänä Albertan poliittisessa elämässä. Todisteena voidaan huomata C.L.P. kasvaminen piirissä, jonka pyrkimyksen kasvattaminen pääasiassa voidaan laskea piirikomitean eduksi.

Piiri No. 6 keskuksena on Vancouver. Victoriassa on englanninkielinen osasto, vaikkakin heikko, johtuen köyhyydestä, seurauksena työttömyydestä. Vancouverin englanninkielinen osasto on ollut toimiva ja on saavutukset huomattavat, huolimatta aikoinaan ilmenneestä Socialist Party of Canadan kannan voimakkuudesta. Jäsenmäärä hiukan kohonnut, mutta matkojen pituus ollen vaikuttamassa tässä suhteessa.

Kokonaisuudessaan, puolue on järjestelmällisesti samassa asemassa kuin viime konventionin jälkeen. Työolojen vilkastuminen Yhdysvallojssa on vaikuttanut eteenpäin menossa, sillä joukottain jäseniä on mennyt toiselle puolelle. Työttömyys on ollut myöskin tekijänä ja on vaikuttavana tekijänä nykyiseen rahalliseen asemaan. Tämä, kuten tavallista, on ainainen murehdittava.

Luettiin Kominterin kirjelmä, käsitellen puoluetta raportin pohjalla, jonka esitti tov. Johnson Kominterin laajennetun toimeenpanevan komitean istunnolle kesällä. Se oli arvosteleva osittain ja antaen tunnustuksen toisissa suhteissa. Heikkouksia osoitettiin käsitellessä poliittista kokemattomuutta ja s y y t e t t i i n kykenemättömyydestä niittää parhaimmat saavutukset tilanteissa mitä oli ilmennyt muutamien kuukausien ajalla Canadassa.

Toveri Hill, raporteeratessaan Suomalaisen järjestön puolesta, mainitsi, että järjestäjinä olivat kiertäneet toverit Hautamäki, Hakalonen, Hendrickson ja itse matkallaan konventioniin järjestäen kaksi uutta puolueosastoa, kolme nuorisoliiton osastoa ja lasten toimintaa. Uusia osastoja muodostunut 6 (Windsor, Fort Frances, Canmore, Larder Lake, Comee ja Eckville). Ja jäsenmäärä kesäkuun raporttien mukaan kohonnut 235. (2028—2263), mutta jälkeenpäin on vallankumouksellisten ainesten tulo Suomesta voimistuttanut huomattavasti, joten nyt on luku suurempi.

Monta pientä osastoa maanviljelysalueella vaivaa köyhyys ja vaiittavat raskaitten verojen takia, sekä kaupunkiseuduilla on työttömyyskin ollut vaikuttamassa. Vihdoinkin näyttää elpyvän heikoin kohta. Port Arthur ja toverit siellä alkavat ottaa vakavammalta kannalta puoluetoiminnan. Jäsenistömme teollisuuskeskuksissa on viime aikoina alkanut paremmin ymmärtämään välttämättömyyden työskennellä olevissa taloudellisissa järjestöissä ja saavutukset osoittavat olevan paljon toivomisen varaa. Huomioon ottaen että puolet jäsenistä on maanviljelysalueilla ja nämä voimat erikoisesti käsittävät että puolueen taholta on lainattava enemmän huomiota toiminnalle maanviljelysväestön keskuudessa. Liikehtiminen maanviljelijäin keskuudessa on kristalloitava selväksi luokkapyrkimykseksi ja teollisuustyöläisten kanssa poliittiseksi

Joulurahat Suomeen!

Järjestöt ja yksityishenkilöt, jos aijotte lähettää Suomeen, joko sukulaisillenne, tuttavillenne taikka vankiloissa viruville tovereillenne avustusrahoja jouluksi, niin tehkää lähetyksenne oman liikkeenne, Vapauden kautta.

Kurssi Smk. 35:- C:dan dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00. 50c lähetyksistä $30—$59.99. 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Port Arthurissa ottaa rahalähetyksiä vastaan Vapauden sivukonttori, 121 Secord St., Torontossa A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Cobaltissa, sikäläisen osaston takuulla, Rauha Gronberg.

Kaikki kirjeenvaihdolla tehtävät rahavälitykset on lähetettävä Vapauden pääkonttorin kautta.

Laivapiletteiä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tiedustelkaa piletteistä.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

taistelun kokonaisuudeksi. Yhtenä lähentelevänä tunnuksena voidaan käyttää «Union leiman» vaatimusta koneiston y.m. hankinnassa. Englanninkielisiä puolueen puhujia kaivataan ja perustaksi liikkeen kehittämiselle on mahdollisista puolueen ryhmien muodostaminen.

Useimmissa suuremmissa paikoissa on naisjäsenet järjestäneet työskentelynä naisten keskuudessa nostattaen toimintaa ja elvyttäen kiintymystä puoluekysymyksiin, yhteistoimintaan toiskielisten naisten kanssa, nuorison ja lasten toimintaan edistämiseen. «Toveritar», ollen heidän äänenkannattajansa, jossa on naisten, nuorison ja lasten osasto.

Painoliike ja lehti on voimistunut ja mantereen suomalaisten kommunistisen kustannusliikkeitten liiton muodostaminen on yhtenäistänyt kirjain kustannusten y. m. käsittelyn. Liitto voi vapaasti laskea käsittelevänsä noin 70 prosenttia suomalaisten keskuudessa luettavasta kirjallisuudesta, näytelmistä, y.m. «Vapauden» haarakonttori muodostettiin Port Arthuriin, joka on auttanut sikäläisten toverien toimintaa, samoin on järjestetty B. C. piirin kirjavarasto Vancouveriin.

Taantumuksen ankara vaino Suomessa ja Suomen Työväenpuolueen lakkauttaminen velvoitti meidät ryhtymään protesteeraamaan ja avustusta kokoamaan, sekä sen lisäksi Kominterin vetoomus kommunistiseen liikkeeseen muissa maissa pitäisi painostaa täällä Canadan työväen voimien yhtymään tähän.

(Tiliraportti, julaistu aikaisemmin lehdissä.)

Toveri Yurkewych raportteerasi ukrainalaisen järjestön puolesta. Kaksi järjestäjää on ollut matkalla lännellä ja tov. Boychuk kiersi idässä.

Jäsenmäärä oli jonkunverran kohonnut, mutta taaskin toiselta puolen on kärsitty työttömyyden takia. Yleinen toiminta käsittäen pääasiassa kasvatustyötä. Uusia osastoja muodostettu, Welland, Corbin ja St. Catharines. Hyviä tuloksia voidaan huomata työskentelyllä naisten keskuudessa ja erikoisesti siksi, että kustannetaan kuukausijulkaisu, joka käsittelee pääasiassa naisten toimintaa koskevia kysymyksiä. «Voice of Labor» on jatkuvasti edistynyt.

Kommunistisen nuorisoliiton raportin oli laatinut tov. Morris sekä liiton Kansallistoimeenpaneva komitea valinnut Hillin edustajakseen. Raportissa osoitettiin että liitto on liian heikko panemaan erikoisjärjestäjää liikkeelle, huolimatta siitä, että yhdysside oli järjestetty noin kolmessakymmenessä paikassa yli Dominion ja jäsenmäärä noin 650, siis kohoten jonkunverran sitten viime konventionin.

Jonkunverran oli yritetty toimia lasten järjestämiseksi. Toiminta, joka kuului Nuorisoliitolle ja puolueelle. Esteet ovat olleet vielä voittamattomat teollisuudessa solujen järjestämiselle. Kuitenkin se on välttämätön ja on otettava tinkimättömästi huomioon.

Esityksenä toivottiin, että puolueen järjestäjäin tulisi käsitellä nuorison järjestämisen välttämättömyyttä ja avustusta annettaisiin liiton järjestäjän lähettämiseen nuorison järjestämistä varten. Että kaksi puolueen Keskustoimeenpanevan komitean jäsentä pidetään säännöllisesti Liiton toimeenpanevassa komiteassa, ukrainalainen ja suomalainen nuoriso ja lasten osastot lähennettäisiin yhä enemmän Y.C.L. ja että mahdollisuuksia liitää nuorison alajärjestönä Canadian Labor Partyyn, käsiteltäisiin.

Kaikki muut edellämainitut esitykset hyväksyttiin, paitsi viimeksimainittu katsottiin liian aikaiseksi, toistaiseksi.

Toveri Bruce raportteerasi lehden toimitussuunnasta. Todellisuudessa lehti sellaisenaan on raportti, mutta muutamia seikkoja on otettava huomioon. Kustantaa vain puhdas teoreettisesti kommunistinen lehti olisi erehdys. On koetettava käyttää kaikki uutiset käytännöllisestä taistelusta. Ulkopuolisten artikkelit monessa suhteessa olivat liian pitkiä, mutta liian vähässä määrässä on toverit lähettäneet raportteja, niin että olisi sallinnut lyhentelemisen ja siten tehden lehden moitteettomaksi. Paljon on täytynyt käyttää kapitalistista sanomalehdistöä uutislähteinä, ulkopuolisiin kestokuksiin nähden. Painosti että jokaisen piirin tulisi ottaa esille kysymys tarvittavain uutisten lähettämisen järjestämisessä. Täten tulisi todellinen tietoaitta tilanteesta, työläisten elämästä ja tapahtumista rannasta rantaan ja niin ollen muodostuisi täysin canadalaiseksi.

Lehden suhteen Moriarty raportteerasi liikkeenhoitajana. Toukok. ryntäys oli tuloksellisin yritys mitä on tehty. Kuitenkin oli huomattavaa, että jäsenistö ei ollut ryntäyksen takana siinä määrin kuin oli odotettu. Parhain tulos oli nimilistasta, jonka olimme saaneet käytettäväksemme. Lehden levitys sen jälkeen on ollut seisovaa. Katkeamiset toisinaan runsaammat kuin luonnollinen uudistus. Levityslista on jaoteltuna seuraavasti: Piiri 1 — 4 pros., piiri 2 — 7 pros., Piiri 3 — 33 pros., Piiri 4 — 20 pros. Piiri 5 — 16 pros., Piiri 6 — 20 pros. Lehden levikki ollen 70 pros. tilauksista ja loput osastojen ja kirjakauppojen myynneistä. «The Worker» pidetty yllä avustuksilla 38 pros., tilauksilla 38 pros., ja myynneistä 20 pros. Levikki oli kokonaan muuttunut sitten viime vuoden, jolloin osastojen tukkumyynnit olivat enemmän kuin kaksi kertaa tilauksien luku. Muutos on tyydyttävään suuntaan, vaikkakin useita osastoja voitaisiin kehottaa kohottamaan y k s i t y i s numeroiden myyntiä. Meillä täten olisi enemmän osastojen varmaa kannatusta. Jäsenistön täytyy varmasti hankkia uusia tilaajia, ja täysi kannatus on annettava uusille levitysryntäyksille. Tiliasema on huonolla pohjalla, vaikkakin suomalainen ja ukrainalainen järjestö on avustanut huomattavasti.

jatk.

Työläispuolueen S. Järj. puhujan

MARTTI HENRICKSONIN

matkaohjelma:

Marraskuulla:

Sault Ste Marie 6, 7 ja 8 p.
Bruce Mine 9 p.
Wabigizig 10 p.
Beaver Lake 11 ja 12 p.
Wermillion River 13 p.
Whitefish 14 p.
Mond 15 p.
Creighton Mine 16 ja 17 p.
Sudbury 18 ja 19 p.
Long Lake 20 p.
Garson Mine 21 p.
Levack Mine 23 p.
Wanup 25 p.
Toronto 26 ja 27 p.
St. Catharines 28 p.

Osastojen kullakin paikkakunnalla on järjestettävä ja ilmoitettava tilaisuudet hyvin ja paikkakunnilla missä ei ole osastoa pyydämme tovereita ottamaan ylläesitetyt päivät huomioon järjestäen ja ilmottaen tilaisuudet, sillä siten voidaan koota työläiset joukkoina kuulemaan ja saada matka onnistuneeksi.

Puhetilaisuuksien yhteydessä tulee antaa tilaisuus keskusteluun puheen johdosta ja puhujan tehdä asianmukaisia selityksiä.

Myöskin on puhujalla nykyaikaista työväenkirjallisuutta myytävänä ja välittää hän lehtien tilauksia, joista prosentti lankeaa järjestölle.

Toverillisesti
Järj. toimeenpanevan komitean puolesta
A. T. HILL, sihteeri.

Pirtulaivat.

Muuan pirtulaiva on jo jonkun aikaa oleskellut Kemin edustalla. Alus, jossa kuuluu olevan lastina 7,000—10,000 litraa spriitä ja lisäksi konjakkia, on pysytellyt koko ajan aluerajan ulkopuolella.

Poroaidan kuntoonpano Kuolajärvellä.

Kuolajärven pohjoispaliskunnan vuosikokouksessa päätettiin hakea valtiolta paliskunnalle 50,000 markan kuoletuslaina suojelusaidan kuntoonsaattamiseksi Venäjän rajalla. Aidaksien vedätys päätettiin alkaa ensi marraskuulla Kurunniskasta Kurtille päin. Työt annetaan suoritettavaksi päiväpalkalla tai urakalla, riippuen siitä, miten työnjohtaja sopii. Palkaksi asetettiin 5 mk. tunnilta, johon maksuun on myöskin pidettävä vetoporo.

Port Arthurin uutisia

Port Arthurin osastolle oma talo. Ylimääräisessä kokouksessa 30 päivä lokak. päätti osasto ostaa itselleensä vanhan Työkansan talon, josta se tulee muodostamaan osaston toiminnalle sopivan huoneuston. Talo on ollut kiinteimistö komppanialla siitä asti kun Työkansa joutui vararikkoon, eikä liioin talossa ole ollut mitään liikettä useampaan aikaan, joten talo on joutunut kylläkin rappiolle, mutta kuin tehdään siihen muitakin korjauksia niin voi siitä silloin muodostaa sievän huoneuston, joka voi tyydyttää osaston toimintaa. Talo sijaitsee Bay kadulla entisen osaston talon rinnalla.

Nyt kuin olemme huoneuston itsellemme ostaneet, niin on meidän nyt jätettävä jo kaikki entinen katkeruus joka on johtunut siitä että entisen talomme menetimme ja annettava heidän rauhassa pitää sitä huoneustoa, jonka he meiltä saivat ja ainoastaan yksimielisesti puhallettava yhteen hiileen, että saamme uuden kotimme kuntoon ja toiminnan sinne meidän luokka katsomustamme vastaavaksi ja että uusi rakennuksemme tulee palvelemaan koko työväen luokan tietoiseksi saattamiseksi, että se on se ahjo, joka tulee tupruttamaan säkeniään työläisten vapauden puolesta, niin kauan että maailma on meidän. — Yhtenä kysymyksenä mahdollisesti voi tulla osaston pienet rahavarat nykyään, mutta niistäkin päästään kuin otamme asian omaksi asiaksemme, sillä jokainen voi pienen rovon antaa silloin kuin tullaan sitä pyytämään ja siitä sitä kasvaa. Etenkin jos jokainen ajattelee sitä hyötyä mikä on Arthurin osaston talon saannilla, niin ympäristönkin osastot voivat meitä auttaa jollakin summalla. Siis koko järjestö Arthurin osaston talon rakennuksen taakse sillä lauseella, että Arthuriin on toiminnan noustava entiselleen.

Osaston toiminta on taas ottanut Arthurissa uuden vauhdin viimeisten kuukausien aikana, joka oli vähän hiljaisempaa koko edellisen vuoden ja yleensä pidettiin jo ymmärryksenä, että Arthuri on kääntämätön paikka, mutta niin ei kuitenkaan tapahtunut vaikka sitä joltain taholta hartaasti toivottiinkin. Vapaus ja Työmies, jotka ovat tulleet sentään jossain määrin koko ajan, ovat tehneet sen mikä työväen lehdelle kuuluu nimittäin kasvattaneet työläisten tietoisuus prosentin niin suureksi, että nyt jo Vapaus ja Työmies ovat enimmän luetuita lehtiä Arthurissa. Lehtien puhdas kanta työväenluokan vallankumous kysymykseen on ollut tekijänä, että ne ovat saaneet joukkojen kannatuksen ja viskanneet sijaan samalla sellaiset lehdet, jotka vain ajavat yksilöllistä ryhmä kaantaansa. Sanomalehtien sisältö on se parhain agitaattori, joka opettaa ja kasvattaa tilaajia itsestään ja joka myös niitä itsestään vieroittaa.

Port Arthurin kaupunki on neljäs kaupunki tänä vuonna rakennuslupakirjojen annossa. Ainoastaan Torontossa, Montrealissa ja Hamiltonissa on otettu enempi lupakirjoja kuin Arthurissa. Arthuri sillä tavoin koettaa tavotella suurkaupunkien rinnalla. Kaikkein suurimman summan on nostanut tähän rakennus summaan tänä vuonna suuret viljasäiliöt, joita on rakenneltu useampia.

23 laivaa lastattiin 24 tunnissa, yhteinen busseli määrä ollen 4 miljonaa. Jos ajatellaan niitä aikoja, jolloin vielä lapioitiin kaikki vilja ja sillä tavoin nostettiin sitte laivoihin, samalla antaen työtä monelle sadalle miehelle vähempikin viljan käsittely, mutta nyt ei tarvita muuta kuin joku mies näitä koneita käyttämään ja viljaa käsitellään miljoonissa busseleissa. Kuka on tästä hyötynyt? — Jos koneet niinkuin kaikki muutkin olisivat työläisten käsissä, niin mikäs meidän olisi nauttia itse niistä tulokset.

Toronton uutisia

«Onnellinen äviomies» esitetään siis ensi lauantaina ja silloin ei pidä riemu puuttuman. Kappaleessa ei ole mitään muuta vikaa, kuin että se on liian hauska, mutta vakavien kappaleiden lomassa on O. K. Kun vielä sanomme että väliaikoja ei pidetä ollenkaan, joten jää aikaa tanssiin noin kokonainen tunti.

Lasten orkesteri soittaa tanssia ja lujasti, ja kaikki tämä lysti maksaa vain vaivaisen 47 senttiä ja sotavero, siis yhteensä 50 senttiä. Ette mistään saa sillä rahalla niin hauskaa kuin meillä. Siis kaikki jotka haluatte nauttia huvista, on nyt tilaisuus nauttia siitä täysin siemauksin.

Seuraava iso kappale on kuuluisa lensä vanhan Työkansan talon, jossa näytöksessä, varustautukaa siksi. Katso ilmoitusta tästä numerosta.

Setä.

* * *

Marraskuun 7 päivä on todellinen työläisten juhlapäivä. Ajan tapahtuman merkitystä on hyvin vaikea kuvitella yksityisesti. Sentähden on kaupungin keskuskomitea järjestänyt juhlan Royal Templars haalille, Queen ja Dovercourt katujen kulmassa. Te tiedätte että siellä ei ole ikävä. Ohjelmaa esitetään useilla kielillä. Ohjelmanumerot eivät ole väsyttäviä. Puheet 10 minuuttia kestäviä. Musiikkia on paljon. Ukrainalainen torvisoittokunta soittaa avajaisiksi. Ohjelmassa on 24 eri esitystä. Mainitsen vain suomenkielisen: Kuorolaulua ja lasten orkesteri, Airolan Ville johtaa molemmat, E. Salin puhuu ja Aili Lindala laulaa. Vapaa pääsy, joten ei voi olla mikään esteenä juhlaan saapumiseksa.

«Elämän kamppailu» niminen kappale näyttämöllämme t.k. 28 p. oli rehellisen henkinen, joka esiintyy varsinkin Laurin osassa. Se ei ole juopumuksen eikä raakuuden kiihkoa. Se on ilon tunnelma, tunnelma joka vihaa vääryyttä, tunnelma joka tahtoo poistaa pahuuden yhteiskunnasta, tunnelma joka ei säästä itseään silloin kun hänen luokkansa lapset kärsivät vääryyttä. Itsekohtaisesti en luota arvosteluuni. Siksi toivoisin näkeväni saman näytöksen uudemman kerran. Ehkäpä moni muukin. — Erkki.

Timminsin uutisia

Tapaturma, josta oli kuolema seurauksena. Lokakuun 26 p:nä tapahtui Hollingerin kaivannon n.k. pää-nostoaukon puolella, 800 jalan tasanteella onnettomuus, josta kuolema oli heti seurauksena ja jonka uhriksi joutui suomalainen **August Hiivana**, sekä hänen työtoverinsa, saaden lievempiä vammoja, kansallisuudeltaan italialainen. He käyttivät porakonetta n.k. «stopessa» kun katosta äkkiä irtautui suuri kivi joka murskari heidät. A. Hiivana on Suomesta saapunut noin kolme kuukautta takaperin. Hän on ennemmin ollut Yhdysvaltain puolella, sekä mennyt Suomeen 1919, joten hän oli toista kertaa jo tällä mantereella, mutta se päättyi näin lyhyeen ja surulliseen loppuun. Vainaja oli syntynyt Iin pitäjässä Oulun läänissä, ikä 36 v.

Tämäkin tapaus on selvä esimerkki siitä kuinka täyttymätön on molokin kita, se yhä vaatii lisää ihmisverta ja sen veren joutuu aina työväenluokan jäsen sille uhraamaan, sillä näissä helvetillisissä komeroissa on aina se alituinen kiire, ettei työläinen jouda katsomaan turvallisuuttaan, sillä «herrat» tahtovat reikiä yhä enempi ja enempi, että voi irrottaa paljon tuota metallin sekaista kiveä jossa on sitä jaloa metallia, kultaa. Eikö tämänkin tapauksen olisi voinut välttää jos ei olisi sitä loppumatonta kilpailua kaikella alalla? ja josta ei näytä tulevan loppua ennenkuin kilpailu lopetetaan ja saalistajat pannaan syrjään määräävilta asemilta. Mutta tämä ei tapahdu ennenkuin työväenluokka luokkana sen tahtoo tehdä ja se voi vaan sen järjestyneenä joukkona suorittaa.

Kokousasioita. Burrittin s. osastolta oli saapunut keräyslista haalin rakennusrahaston hyväksi, päätettiin ei ottaa huomioon, mutta palautetaan listat tyhjänä takasin. Tehtiin ilmoitus, että kaupungin keskuskomitea ei ole voinut pitää kokousta kuluneen kahden viikon ajalla kun ei jäsenet saavu kokoukseen. Te osaston jäsenet, jotka olette valittu s. osastosta, miksi otatte toimen vastaan kun ette ole edes kertaakaan käynyt kokouksessa, heittäkää pois velttous ja täyttäkää tehtävänne. Venäjän vallankumouksen kuusi-vuotis muistojuhlaiItamakomiteaan valittiin N. Sivula, P. Peterson ja Mari Pirttisalo. Uusia jäseniä hyväksyttiin Harald Fald ja F. F. Hurting.

Myöskin 28 p. pidetyssä työkokouksessa oli taasen juoppouskysymys ankaran ja laajan käsittelyn alaisena ja nyt päätettiin yhden kuukauden ajaksi sulkea ulos haalista kaikista ohjelma ja huvitilaisuuksista Mauno Valo, Väinö Niemi ja Heikki Hirvonen, siksi että he rikkoivat osastossa tehtyä päätöstä esiintyen 27 päivän iltana humalaisena haalilla ja Mauno Valo oli tarjoillut myöskin ryyppyjä taskumatista haalilla 20 p. iltana, joten he saavat nyt vapaasti olla koiratorpissa kuukauden ajan ja nauttia sen tarjoamista etuisuuksista täysin siemauksin. On surkean näköistä, että nuoret miehet ottavat oikein nautinnokseen rypeä koiratorpissa ja kantaa sinne rahansa ja sieltä tultua annetaan ylenkatseellisia silmäyksiä, ei kunnioiteta urhona.

u — a.

* * *

Kaivosonnettomuudet jokapäiväisiä Hollingerissa. Tämän marraskuun 1 p:nä taasen tapahtui onnettomuus Hollinger kaivosaukossa n:ro 11:ta, 300 jalan tasanteella, n:ro 92 suonessa (vein). Sanotussa perässä oli työskentelemässä kaksi vaunujen täyttäjää urakalla, kansallisuudeltaan italialaisia, jolloin laukeamaton dynamiiti laukesi sillä seurauksella, että ruhjoi molemmat vaunujen täyttäjät, joista toinen kuoli pienen ajan kuluttua tapauksen jälkeen, sekä toinen sairaalan edessä. Siis taasen kaksi uhria aheen molokin uhrialttarille.

Lokakuun 26 p:nä tapahtuneessa onnettomuudessa, jossa A. Hiivana sai surmansa, hänen työtoverinsa on myöskin kuollut myöhemmin saamistaan vammoista. Siis kuuden viimeisen vuorokauden ajalla on Hollingerissa kuollut neljä, sekä useita lievemmin loukkaantunut. Tämä nyt viimeksi tapahtunut onnettomuus on suoranainen seuraus *urakkatyön* kirouksesta. Miehet eivät jouda katsomaan mitä on edessä, elämä ja toiminta on kaikki kiinnitetty työn joutuvaisuuteen, seurauksista ollenkaan välittämättä.

u—a.

Creighton uutisia.

Kirjallisuus. Nyt syksyn ja talven tullen taas tarjoutuu tilaisuus lukemiseen ja tutkimiseen ja silloin tulee aina kysymys mistä saa hyvää kirjallisuutta. Minä voin neuvoa jokaista joka vaan siinä pulassa on. Sitä saa ostaa osaston kirjallisuusasiamieheltä joka on Hj. Länsi, hänellä on kirjoja kaikesta alasta joka on erittäin halpaa, mutta arvokasta. Halpaa siksi että ovat pikku kirjoja, mutta sitä mielenkiintoisempia. Sanomalehden, Vapauden ja muiden puoluelehtien lisäksi on uusimman ajan luokkataistelutapoja ja periaatetta selventävää kirjallisuutta. Jokaiselle työläiselle on aivan välttämätön tutustua päästäkseen selville kommunististen periaatteiden tärkeydestä jotka tällä hetkellä osottautuvat ainoaksi parhaaksi järjestömuodoksi joka edustaa laajakantoisesti maailman proletariaatin v a l l a n k u moukesellista luokkataisteluasiaa. Jokainen selventämään käsityksiään ja valitsemaan tien joka johtaa suuren päämäärämme lopulliseen voittoon.

Voimisteluseura taas näyttää nostavan päätään pienen huilauksen jälkeen. On vaan jokaisen nyt voimisteluhaluaan tyydyttämään liityttävä voimisteluseuraan. Nyt on hyviä uusia voimiakin saapunut kylään ja samalla innokas, jokaiselle tunnettu K. Honka, joka on yksi kykenevimpiä voimisteluseuran johtajia ja entuudestaan meidän vanha veteraani N. Kolari. Nyt ei ole johtajista puute, jokainen nuorimies riviin ja marssiin. Silloin lihakset kasvavat ja voimistuu ja terveys palaa.

Ompeluseura, jonka hiljan naiset perustivat, on osoittautunut olevan toiminnan seura. Se on toiminut enemmän kuin kaikki muut seurat yhteensä lyhyellä oloajallaan. On pantu toimeen kahdet hyvin onnistuneet iltamat joista toinen Suomen naislehden, Työläisnaisen hyväksi, josta puhtaaksi jäi $17.50, joka on lähetetty J. Toimeenp. komitealle ja sieltä edelleen Suomeen. Jokaisen kylämme naisen velvollisuus on muistaa omaa seuraansa, sen työhön ja toimintaan osaaottamalla, muuten naiset lupaavat katsella vähän kummallisesti niitä, jotka pois pysyttelevät.

Toimintaan! Toimintaan!, huutaa se joka sitä tahtoo ja jonka mielestä luokkataisteluosaston toiminnan kautta on merkitystä ja kuka uskaltaa väittää etteikö se niin ole? Mikä on se ihminen joka parjaa ja hajottaa W. P. osastojen ja meidänkin osastomme työtä? Miksi hän itsensä merkitsee? Onko hän koskaan tullut pysähtyneeksi ja ajatelleeksi surkuteltavaa asemaansa työläisjoukossa. Moisia rähjäjia on täälläkin, joilla ei ole minkäänlaista pohjaa, eikä maaperää, jotka kaikessa näkevät vikoja ja koettavat etsiä jonkun puolueen, jotka hyvin arvaatte, jäsenenä ja todellisuudessa eivät ole minkään järjestön jäseniä, mutta heillä on naamari jonka varjossa purjehtivat, mutta vetämällä naamari pois, ovat yhtäläjia ja pahinta yltiöpäitä, joille luonto on antanut luonnon joka aina kehottaa vastustamaan oikeaa ja vaikka vaan totutusta tavasta pienissä asioissa, joko sitten suurissa, olemaan vastaan, mutta niin viisaita kun ovatkin olevinaan, ovat ne suuria pölkkypäitä harkitsemaan, luokkansa luopioita, jota, ikävä kyllä, eivät huomaa. Osaston jokaisen jäsenen on taas tästä päivästä lähtien muistettava muistettava jokaista agitatsiooni ja kokoustilaisuutta mitä tullaan toimimaan, jätetään huilaus ja velttous nyt taas syrjään. Katsokaa, joukkomme paisuu, kasvaa, niin kotosalla kuin ulkosalla. Tämä mahtava jurppia kun tosi vallankumoukselliset työläiset suurissa joukoissa pyrkivät järjestömme toimintaketjuun, niitä jotka meiltä nakertavat ja salakavalaa vastavallankumoustyötään koettavat kylvää, mutta se ei idä, ei, kato tulee teille. Ettekö jo ala sitä huomata? Kohta ei yhtään orasta nouse pinnalle. — Rakki.

* * *

Venäjän vallankumouksen kuudetta vuosipäiväjuhlaa juhlimaan keskiviikkona marrask. 7 p. illalla jokainen, jolle Venäjän vallankumouksen saavutukset ovat jostain merkityksestä, jokainen joka tahtoo sympatiseerata Venäjän kovia kokenutta tasavaltaa. Tilaisuudessa tulee olemaan monipuolinen, arvokas — erikoisesti sitä varten järjestetty — ohjelma. Puhuja saapuu tilaisuuteen. Kelle ei Venäjän tilanne ole täysin selvä tällä hetkellä, niin rientäköön sitä saamaan. Tilaisuus on vapaa kaikille. Osottakaa, että seisotte samalla taistelurintamalla saapumalla haalille. — Rakki.

Eri paikkakunnilta

SO. PORCUPINE, ONT.

Viime sunnuntaina v. k. 28 p. osastomme kokouksessa oli tärkeimpänä asiana haalin muuttokysymys, jonka kokous yksimielisesti päätti muutattaa pois nykyisestä paikastaan. Uusia jäseniä yhtyi useoita jotka olivat Suomesta hiljan tulleita ja oli puoluekortit myös mukana. Erään toverin vankilatodistuksessa oli että neljäksi vuodeksi kansalaisluottamus pois, vaan enpä usko, että kukaan, joka on joutunut olemaan valkopetojen kidutusluolissa, kaipaakaan sellaisten olljoitten kansalaisluottamusta, jotka omaa kansaansa raatelevat. Minusta tuntuu sata prosenttia arvokkaammalle sellainen henkilö, joka on vailla Suomen valkopöjösen kansalaisluottamusta, kuin sellainen, jolla on heidän luotto ja olematon kansalaisoikeus.

Vapaat juhlat. Päätettiin viettää haalilla Venäjän vallankumouksen muistojuhlaa marraskuun 7 päivän illalla. Tilaisuudessa tullaan esittämään runsaasti hyvää ohjelmaa. Tervetuloa kaikki! — Uutistenkirjottaja.

YLEISÖLLE.

P. O. piiritoimik. kokoukseen lokakuun 19 p. kutsuttiin edellisen kokouksen päätöksen perusteella A. Hautamäki ja K. V. Koskinen, tarkotuksella saada päättymään se kahnaus mikä heidän välillään on ollut olemassa, johtuneena siitä, kun Hautamäki vuosi sitten Timminsissä käydessään oli lausunut, että Koskiseen nähden on olemassa jotain epäselvää, hänen milloinsa olonsa takia Suomessa v. 1917. Vaan koska nuo ajatellut epäselvyydet ovat todistettu perusteettomiksi, niin Koskinen on vaatinut että Hautamäen on nuo lausuntonsa peruutettava aiheettomina.

Kokouksessa Hautamäki lausui, ettei hänellä ole ollut tarkotus loukata Koskisen toveriluottoa, eikä saattaa hänelle mitään ikävyyksiä. Pahotteli että on tullut tuollaista epäharkittua lausuttua, josta Koskiselle on ikävyyksiä koitunut. Vasta myöhemmin on hänelle selvinnyt, että minkäänlaisesta poliisina olosta on ollut kysymys. Toivoi että Koskinen unohtaa nuo syntyneet ikävyydet ja ryhtyy taasen järjestömme toimivaksi jäseneksi.

Koskinen ilmoitti olevansa Hautamäen selostukseen tyytyväinen, koska hän on selostanut, ettei hänellä ole mitään yksityisiä mielipiteitä hänen (Koskisen) toveriluottoon nähden, milloinsa olonsa tähden Suomessa.

Koska molempien lausunnoista ilmeni, ettei tuon jutun jatkamiselle ole enään edellytyksiä, niin päätettiin asianomaisten suostumuksella tehdä lyhyt selostus tuon jutun päättymisestä ja julaista se Vapaudessa.

Tov.
P. O. Piiritoimikunnan puolesta,
J. Oksanen.

SIOUX LOOKOUT, ONT.

W. P. osasto toimi iltaman lokakuun 20 p. iltana Suomessa vangittujen työläistovereittemme hyväksi, jotka jo ennestään kuuluisa Suomen hirmuhallitus on taas syössyt vankiloihinsa tarkotuksella kokonaan musertaa kommunistisen työväenpuolueen toiminnan Suomessa. Näytti, että kylämme suomalainen väestö oli käsittänyt sanotun iltaman tarkotuksen, koska se oli niin runsaslukuisena saapunut tilaisuuteen. Tulot iltamasta oli $24.15, menot $6.25, joten puhtaaksi jäi $17.90, joka päätettiin lähettää Suomeen järjestön toimeenpanevan komitean kautta.

Koska olen tullut valittua uutisten kirjottajaksi tälle kuukaudelle, niin katson velvollisuudekseni huomauttaa uusille tulokkaille, joita on tänne tullut vanhasta maasta ja muualtakin, että he jokainen itse harkitsivat ja ajattelisivat, että mikä se olisi oikea työläisten järjestämismuoto, eivätkä antautuisi valheellisten uskotuksien johdettaviksi, joiden levittäjät parjauksillaan koettavat ehkäistä osastomme toimintaa. Hankkimalla itse tietoja tämän maan työväenliikkeestä, tilaamalla puoluelehtiä sekä lukemalla nykyaikaista kirjallisuutta, tulette te pian huomaamaan missä teidän paikkanne on tämän maan työväenliikkeessä, jos te kerran olette vähänkään seuranneet työväenliikkeen virtauksia viimeaikoina ja tutustuneet järjestyneitten työläisten toimintaan Suomessa. Teidän paikkanne on Canadan Workerspuolueessa, joka osa maailman vallankumouksellisesta työväenliikkeestä, jonka pyrkimyksenä on koota maailman hajallaan olevat työväen ryhmät taisteluun yhteistä vihollista kapitalismia vastaan ja työskentelemään kommunistiseen yhteiskunnan rakentamiseksi, jossa työläisilläkin on mahdollisuus elää.

Osaston kokous on t.k. toisena sunnuntaina kello 2.00 päivällä. Sanomalehtiä tilatessanne voitte kääntyä Kalle Johnsonin puoleen, joka mielihyvällä palvelee teitä. K. A.

NAURAMAAN JA NAURAMAAN

Toronton Työläisp. Haalilla

esitetään ENSI LAUANTAINA

"Onnellinen Aviomies"

Hauska huvinäytelmä 3 näytöksessä.

Lopuksi tanssia lasten orkesterin soitolla.

Pääsymaksu 47 senttiä ja sotavero, yhteensä 50 senttiä.

Alkaa kello 8 illalla.

Näytelmäseura.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Pelurit huomatkaa! Jussin ja Vikin Palloruuma sijaitsee vastapäätä Karl Lehdon kauppaa. Pistäytykää sisällä.

Suomalainen suutarinliike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo, 17 Johnson ave.**

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.**

Werno Koivula, Phone 276 L. Box 118.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

COPPER CLIFF, ONT.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 71 Balsam St. Copper Cliff. Omistaja Justina Ritari.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo

valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1888.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 85 Elm St., Box 688, Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th. Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO

Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

HIEROJA

ja luonnonparantaja ottaa vastaan potilaita Mank St. 22.

A. AARNIO.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

Sudburysta

Piiritoimikunnan kokous Elmenillä torstai-iltana klo 8. Kaikkien saavuttava.

«Raha ja onni» kappaleen harjotukset pidetään tällä viikolla maanantai-, keskiviikko- ja perjantai-iltoina, alkaen kello 8.

«Kisan» voimisteluharjotukset. Naisten voimisteluharjotukset on haalilla keskiviikko iltana klo 7.30. Samana iltana pidetään kokous (naisten), missä päätetään useista tärkeistä asioista. Naiset saapukaa kaikin. Ensi sunnuntaina on voimisteluharjotukset haalilla seuraavasti: poikien ja tyttöjen klo 10 a.p., miesten klo 11 ja naisten kello 2 i.p.

«Raha ja onni» on sen kappaleen nimi jonka näytelmäseuramme esittää ensi lauantai-iltana osaston haalilla. Kappale ei kaipaisi pitkiä puhvauksia, sillä se puhuu itse puolestaan. Mutta se että se on aivan uutuus ja vielä vähän tunnettu, antaa oikeuden lausua siitä muutaman sanan. Kappaleen on kirjottanut Lauri Lemberg, ja juuri Lembergin tunnetun tyylin, sujuvan kielen ja ennenkaikkea aiheen arvokkuuden takia ansaitsee se tulla asetetuksi parhaimpien suomenkielisten yhteiskunnallisten näytelmien luokkaan. Kolmessa pitkässä näytöksessä tekijä sattuvasti kuvaa mitä raha, rikkaus ja siitä johtuva huikentelevaisuus vaikuttavat perheen ja kodin onneen ja rauhaan. Kappale varmasti jättää katsojaan syvän vaikutuksen ja tehtailija Palomaan kohtalo, saaden tyttärensä kanssa alkaa jatkaa elämäänsä, sen jälkeen kun vaimonsa ja tytärpuolensa hänet häviöön jouduttuaan hylkäävät, lisää katsojan mieleen herttaista tyytyväisyyttä, mikä ei hevin unohdu. — K. G. A.

Kuudeksi kuukaudeksi Burwashin vankilasiirtolaan tuomittiin täkäläisessä poliisioikeudessa Victor Maki niminen suomalainen, joka on ollut poliisioikeudessa useita kertoja syytettynä irtolaisuudesta ja jonka poliisit väittävät olevan henkisesti alamittaisen. Oikeus myönsi miehen olevan mielentilastaan huolimatta jokseenkin vaarattoman, mutta siltä huolimatta katsoi se Burwashin vankilasiirtolan olevan parhaan paikan miehelle kylmän talven ajaksi ja antoi edellä mainitun kuuden kuukauden tuomion.

Alkohoolimyrkytys syynä iäkkään naisen kuolemaan. Että Alice Hill, joka löydettiin kuolleena vuoteeltaan kotonaan Montaque kadulla toissa sunnuntaina, kuoli alkoholimyrkytykseen, minkä hän nähtävästi oli itse aiheuttanut, kuului koroneri D. M. Brodien antama lausunto kuolemansyyn tutkinnossa, mikä pidettiin täällä viime perjantaina tämän yksinäisen vanhuksen kuoleman johdosta.

Hänen miehensä John Hill saapui kauppalaan Cartierista viime viikolla ja sanoi ei kuulleensa mitään vaimonsa kuolemasta ennen kauppalaan saapumistaan. Hill on työskennellyt Cartierissa ja sanoo lähettäneensä vaimolleen rahaa sieltä säännöllisesti. Hän kertoi menneensä naimisijn juuri kuolleen vaimonsa kanssa Marquettessa, Mich.

Ratkaiseva ottelu on Liberty haalilla Sulo Kokon, tunnetun suomalaisen painijan ja Henry Karhunsaaren, Yhdysvaltain keskisarjan mestarin välillä. Ottelu tapahtuu vapaassa painissa ja painijat ottelevat ratkaisuun saakka. Tanssia painin loputtua.

Sulo Kokon ja Jack Taylorin, Canadan raskaan sarjan mestarin välisessä ottelussa, mikä tapahtui Fort Williamissa viime perjantai iltana, suoriutui Taylor voittajana vapaassa painissa. Painijat ottelivat ensin 45 min. raskalaista painia kummankaan saamatta kaatoa. Sen jälkeen piti heidän tekemänsä sopimuksen mukaan painia toinen 45 min. vapaata painia, missä canadalainen raskaan sarjan mestari sai Kokosta kaadon varvasotteella noin 21 min. kuluttua, jonka jälkeen painia ei enään jatkettu.

Eri paikkakunnilta

GREGOIRES MILLS, ONT.

Saimme kuulla oikein historiallisia totuuksia, joita kävi meille puhumassa toveri Hautamäki, sillä muuten me kaikki ei niistä tietäisi sillä onhan niitä uskovaisiakin joita oli tullut puhetilaisuuteenkin ainakin kaksi, jonka osotti se kaksinaamaisuus ja häpeämättömyys, joka heillä on ominainen tapa. Ensimäinen alkoi puheen loputtua vääristellä puhetta, luuli kai, ettei puhuja muista mitä hän puhunut ja kun puhuja jo alussa huomautti, että tämä on niin laajakantoinen asia, että yhtenä iltana ei voi kyllin tarkoin selittää, vaan mitkä oli asiallisia kysymyksiä, niihin sai selvän vastauksen, vaan hänellä oli niin lapsellisen naurettavia kysymyksiä, joilla sai yleisön naurun tyrskeeseen. Vaan tämän kirjottajaa hävetti se kun meidän joukossa on vielä noinkin tyhmiä tai tekikö hän ne suuruuden hulluudessa, joka hänessä ilmenee aina heikäläisten kokoustilaisuuksissa, jotka taudinoireet jätän mainitsematta.

Sitte toinen yritti pestä puoluettaan niistä mustista provokatsioniteoista mitä ne ovat harjottaneet, josta esim. Kronstadin kapinasta, jonka he myös siemenkielelle kyhäsivät. Miehemme rohkesi sanoa, että eihän sitä ole myyty virallisista paikoista ja kun se ei muuta asiaa kun sitä on myynyt viralliset telikeitit ja muut kirjallisuuden myyjät. Hän luuli kai, että sitä ei puhuja tiedä, että sitä kjellettiin myymästä virallisissa paikoissa kun alhaalta johtajat huomasivat, että minkä mustan työn he tekivät, siten meinataan panna se asia näitten pimeitten agenttien kontolle kokonaan. Sanon pimeitten, sillä ei kai kukaan tietoinen telikeitti sitä myy, eikä rehellinen lahtari ole niin vaarallinen työväen joukossa kuin nämä. Nämä hiljaa kuiskimalla sitä kauppaa vanhanmaan pojillekin luullen, että nämä eivät tiedä mikä oli Kronsdatin kapina. Lahtari sen kyllä täydestä ottaa kun siinä kiitetään virkaveljiä ja tietävät myös missä niitä nyt vielä suojellaan, kuten on minulle moni punikki sanonut. Vaan sehän se pani naaman väreilemään kun toveri Hautamäki niin todistettavasti tuli maininneeksi keltaisten i.w.w:läisten toimintaa. Usko ei ole koskaan tiedon edessä kestänyt ja siksi sitä on aina uskonnon taholta sorrettu ja heidän joukossaan on vielä rehellisiäkin työläisiä tietämättömyydessään. Kaikessa tapauksessa nämä ovat opettavaisia puhetilaisuuksia. He paljastavat karvansa, eli sen värin, jota he itse eivät rehellisinä työläisinä ymmärrä eikä näe kun ovat tottuneet uskomaan siihen alhaalta johtoon ja siksi nekin muka tutkivat, vielä vanhasta maasta tulijoita, joista tietoisin osa tietää kyllä mitä he ovat.

A. C. RY. MILE 154

«Paljon porua ja vähän villoja», sanoi piru kun sikaa keritsi ja se kelpaa varsin hyvin vertaukseksi meikäläisten hommille täällä 154 perukoilla, sillä palkan korotusvaatimusta on täällä Hormavirran paperipuukämpällä jauhettu ja synnytetty jo kuukausimääriä, ja aina silloin tällöin on siitä mahtavasti sanomalehdissäkin tietoa annettu, kuten lehtiä seuranneet lukijat muistanevat, on annettu isännälle uhkavaatimuksia ja saatu vastauksia toinen toistaan pyöreämpiä. Viimeinen uhkavaatimuskokous pidettiin sunnuntaina v.k. 14 p:nä, jossa päätettiin tiukasti ilman soraääniä vaatia katkasulle alimmaksi hinnaksi $3.50 koortilta, eli toisin sanoen pyrkiä samaan palkkaan mikä on jo isommalta osalta käytännössä muilla paperipuukämpillä tämän Algoma-linjan varrella. Nyt sitten v.k. 21 p:nä oli käsiteltävänä yleisessä kämppäkokouksessa taas Hormavirran vastaus tähän viimeiseen ultimatuumiin ja se kuului: että n.s. isolla kämpällä korotetaan palkat katkasulle 25c koortilta, mutta «säkkäreille» enempi kuin heidän kämpillään oleville katkasijoillekaan, ei nosteta ellei paperikomppania ensin nosta hänelle itselleen runnausmaksua. — Siis varsin tavallinen työnantajain vastine palkankorotusvaatimukseen, että hyvää halua olisi kyllä maksaa paljonkin, vaan ei kannata. — Kumma vaan että pienempien jappareiden kannattaa ja osittaiskorotus on muutenkin tehoisa keino tyynnyttää läikehtivimpiä aineita, sekä pirstoa hajalle tiedotonta sakkia. Tarkoitus tuli myöskin saavutettua, sillä huolimatta kiihkeästä keskustelusta, jossa miltei yksimielisesti kannatettiin lakkoa, ainoastaan harvoja sitä vastustavia, tai edes sen epäonnistumista ajattelevia puheenvuoroja käytettiin, oli kuitenkin äänestyksestä mikä toimitettiin lipuilla tulos: 50 ääntä lakon puolesta ja 28 sitä vastaan ja niin ollen kun ei lakon kannattajat saaneet kokouksen enemmin tekemän päätöksen mukaista 2/3 määrää enemmistöä, suli koko homma kuin voi päivän paisteessa. Niin tällaista on toiminta silloin kun ei mikään järjestö ole tukemassa ja yhdistämässä meitä — järjestymättöminäkin me kyllä saatamme pitää väliin kovaakin kohua ja menoa olemassaolostamme, mutta kiihkotonta järjestelmällistä ja päättäväistä tilanteiden arvostelukykyä ja toimintatarmoa meiltä puuttuu, vasta olessamme jäseninä ja toimiessamme mukana työväen järjestöissä, me opimme luottamaan toinen toiseemme ja yhteisymmärryksellä tehtävästämme tietoisina kykenemme päättäväisesti ja menestyksellisesti hankkimaan parannuksia oloihimme, sekä myöskin sitä tietä olemme koko työväenluokan suuressa vapaustaistelussa mukana, eikä meille käy kuten tällä kertaa, että toinen toistamme epäillesämme teemme suurella touhulla ja möyhyllä suunnittelemastamme härästä kärpäsen, senkin vielä hyvin pienen pisteliään ja pahan hajuisen, jota ei kunnollisesti kehdata edes maailmalle ilmoittaa. — Siis järjestämään rivimme niin että seuraavalla kerralla voimme jo työkauden alkaessa olla vaatimuksistamme selvillä kautta koko linjan. — x.

WINDSOR, ONT.

T. K. 28 p. oli osastollamme siinä määrin onnistunut ohjelmallinen illanvietto, että en saata siitä olla mainitsematta jollakin sanalla myöskin Vapaudessa.

Iltamaamme kun oli saapunut myöskin detroitilaisia tovereita vierailemaan suuri joukko. Toverilliset kohteliaisuudet ja tervehdykset Windsorin osaston puolesta detroitilaisille vieraillemme lausui tov. Väisänen, johon Detroitin osaston jäsenten puolesta vastasi tov. Nylund, hän m.m. toivoi että tällainen toverillinen vuorovierailu tulisi jatkumaan ja voimistumaan näiden kahden osaston välillä, huolimatta siitä, vaikka välillämme onkin olemassa kahden maailman vallan raja. Illan paras ohjelmanumero oli puhe Detroitin osaston organiseeraajalta tov. M. Wickiltä. Hän toista tuntia kestävässä puheessaan käsitteli nykypäivien tapahtumia Europassa niin selventävästi, että välinpitämättömimmänkin tuli huomata, että nykyinen kapitalistinen yhteiskuntaruumis on jo siinä määrin sairas ettei sitä enää voi parhaimmatrannella kävelemään parhaimmatkaan kapitalistisen maailman puoskarit, vaan on tullut jo hyvin lähelle se aika jolloin työväestön on tämä viimeisiä henkeyksiään hengittävä kapitalistinen järjestelmä saatettava hautaan. Tämän arvokkaan puheen perästä oli vielä monta hyvää ohjelmanumeroa windsorilaisilta ja detroitilaisilta tovereilta, jotka palkittiin voimakkailla suosionosotuksilla.

Tämä illanvietto oli yksi niitä parhaimpia, joissa allekirjoittanut on ollut tilaisuudessa olemaan, joka taas, vaikkakin pienoiskoossa, todisti sen, että me työläiset aina ojennamme toisillemme veljen-kättä yli valtakuntien rajojenkin ja että nämä ystävyyden osoitukset toisiansa kohtaan työläisillä on vilpittömiä, eivätkä ole sellaisia ulkokultaisia kohteliaisuuksia kuin on kapitalistien diplomaattien hyvin liipattu sanahelinä. Olen kuullut, että detroitilaiset toverit järjestävät piakkoin perheiltaman johon käskevät vieraiksi windsorilaiset jäsenet. Kai me sen myös teemme vuorostamme detroitilaisille. — E. W.

MILE 68 A. C. RY. EEMELI MÄEN KÄMPÄLTÄ.

Työläistoverit Amerikassa ja Canadassa. Nykyaikana meillä olisi edessämme suuri työ voidaksemme koota työtätekevän luokan voimat kokoon ja saada niiden välillä täydellinen yhteisymmärrys vallitseviin olosuhteisiin.

Erittäinkin toivottavaa olisi että yksityispersoonainen sanasota työläisten ja heidän lehtiensä välillä loppuisi. Sillä ainoastaan asialliset huomautukset ja neuvottelut työtätekevän luokan ja heidän eri unioidensa välillä niin poliittisten kuin taloudellistenkin järjestöjen kanssa johtaa ehkä suotuisaan tulokseen ja me voimme päästä yhteiseen ymmärrykseen siitä, mitä nykyaika velvottaa meitä tekemään tulevaisuuteen nähden. Aivan varma on se todellisuus, että nykyaikanakin ja erittäinkin tulevaisuudessa työtätekevä luokka ei voi taistella hyvin menestyksellisesti oikeuksiensa puolesta jos tällainen tilanne saa pitemmälle jatkua. Siksi me ilolla tervehdimme työtätekevän luokan yhteistä taistelurintamaa ja haluaisimme yhteisvoimin toisten toverien kanssa taistella oikeuksiemme puolesta.

Siksi olisikin toivottavaa jos yhteisymmärrys poliittisen ja teollisen järjestymisen tärkeydestä saataisi aikaan ja sitä käytännössä voitaisiin toteuttaa.

Paperipuiden katkasu on täällä käynnissä ja maksetaan $3.50 koortilta ja on siihen tehtävä tiet samaan maksuun. Miehiä on katkasussa 21, metsä on huononpuoleista, niinkuin yleisesti nämä Algomalinjan metsät ovat, joita monia vuosia on runnattu.

Työläisten olisikin täytettävä velvollisuutensa ja liityttävä unioon joka mies. Silloin me voisimme epäkohdat korjata ja vaatia palkkaa sen jälkeen että siitä voisi elää, vaikka kohta metsätkin olisivat huonoja. Siis järjestykää työläiset, sillä tulevaisuus on työtätekevän luokan.

Kirjottanut

Työn raskaan raatajat.

BURRITT, ONT.

Niin, touhutaan sitä taas meilläkin. Ensin pidettiin 8 p. Holmien lähtötanssit, joista tulot lankesi osastolle. Sitten oli ohjelmailtamat 20 p. lokakuuta, jossa oli useampia ohjelmanumeroita, pieni kappale ja kuvaelma «Vangitun uni». Puhtaaksi tuloksi jäi yli 10 dollaria. Nyt voimme vähän toimiakin kun saimme vuokrata huoneuston talven ajaksi, jossa voimme pitää iltamia ja tansseja. Viime kokouksen päätös oli, että jokainen värvää nuoria yhtymään osastoon, että saisimme nuorempiakin taisteluvoimia, sillä perheellisten on paljon hankalampi toimia. Siis kaikki nuoret, jotka olette täyttäneet 14 v., koejäseneksi ja 18 v. täyttäneet vakituisiksi jäseniksi. Siis marraskuun ensimäisenä sunnuntaina kaikki kokoukseen ja antaa ylös jäsenkirjurille jäsenhakemuksen. Joitakin paikkakuntamme henkilöitä on lähtenyt muille paikkakunnille työvoimaansa kaupalle, kun ei ole täällä tullut metsätöistä suuria tietoja. Keräyslistoja on lähetetty useammille paikkakunnille, niin että toverit voisivat avustaa meitä kodin laittamisessa, joka olisi meille hyvin tarpeellinen. Keräyslistat olisi tämän vuoden aikana palautettava takaisin.

A. Hautamäki tulee puhumaan lauantai-iltana t.k. 3 p. Holmin paikalla ja sunnuntaina 4 p. Kankaan paikalla kello 12 päivällä sekä englanninkielellä kello 7 sunnuntai iltana Holmin paikalla, niin että kaikkien olisi saavuttava kuulemaan puhujaa, sillä ei niitä liian useín meillä kulje ja olisimme hyvin puhujan tarpeessa, joka unisia työläisiä vähän kylkeen pukkaisi, sillä jokaisen velvollisuus olisi jo kuulua työväenpuolueeseen jäsenenä, eikä olla vain sivusta katsojina ja arvostelijoina. Kun kaikki toimii vointinsa mukaan, niin silloin voisi meilläkin olla osastotoiminta paremmin järjestettynä, niin että ei yhdet ja samat joutuisi aina toimimaan.

Lunta ei ole vielä tullut, mutta kai sitä pian saadaan ottaa täysi talvi vastaan tuiskuineen ja pakkasineen. — Joku.

Raskaan surun ja murheen murtamana tiedoksi annan laajalle sukulais- ja tuttavapiirille, että rakas elämän toverini

SELMA MARIA AHO
o. s. Korpela

sairastettuaan vuoden ajan, aina aika-ajottain, toisinaan hyvinkin heikkona, joka ehkä teki hänen elämänsä epätoivoiseksi ja joitakin päiviä ennen kuolemaansa synkkämieliseksi, joka päättyi niin surullisella tavalla että hän itse lopetti elämänsä ampumalla rintaansa 30 päivää vasten yöllä syyskuuta 1923 kotonamme farmilla Twp Niilon Sudbury, Ont. Syntynyt Toholammilla W. l. 6 kk. 10 p. 1891, ollen kuollessaan 32 v. 3 kk. ja 20 päivän ikäinen. Lähinnä kaipaamaan jäin minä, hänen miehensä, vanha äiti ja kaksi veljeä perheineen Suomessa, yksi sisko miehineen ja kaksi veljeä perheineen tässä maassa (Amerikassa), lukuisa joukko sukulaisia ja tuttavia. — Lepää rauhassa vaimoni hellä, työsi ja muistosi säilyy ijäti. Keveät mullat haudallesi.

Miehesi.

Voi sua julma syysyön halla, voi miksi kostit meitä kuolemalla, oi miksi tempasit tietämättäni toverini, rakkahimpani rinnaltani, voi miksi ryöstit kotini onnen. Nyt yksin ma kuljen kun rakkaani on poissa, jota en mä koskaan unhoittaa voi, vaan ehkä vielä kerran haudan tuolla puolen saamme yhdessä ilojamme jatkaa, joista ei saa koskaan loppua tulla. — Miehesi.

Tahdon lausua sydämelliset kiitokset kaikille niille tovereille ja toverittarille jotka niin runsaslukuisena otitte osaa suruuni saattamalla vainajaa viimeiselle matkallensa, josta kiitos kallein, solidarisuus pysyköön ja eläköön.

Toivoo **Emil Aho,** Box 1856 Sudbury, Ont., Canada.

Siskoni! Sorruit elon tiellä, poissa on nyt loiste silmistäsi, poissa poskiltasi ruusut. Ne on ruhjottuna elonpainon pettymysten alla. — Nukkuos rauhassa siellä missä ei elämän myrskyt unta-i häiritse.

Siskosi Hilda.

VALOKUVANNE JOULULAHJANA

on arvokkain muisto. Valokuvajoulukortit ovat viime vuosina tulleet yleisesti käytäntöön. — Tehkää tilauksenne ajoissa.

A. Niemi, Copper Cliff, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella: INTERNATIONAL GROCERY

292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO

290 Bay St. — Port Arthur, Ont.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

Halutaan Miehiä!

Katkasemaan 4 jalan paperipuita. Tuore metsä. Kämpät rautatien varressa, Mile 45 ja 46 C. N. R. Cochranesta länteen. — Ruoka $1.10 päivä. Maksu $3.00—$3.25.

HAWK LAKE LUMBER CO., LTD.
Gregoire Mills P. O., Ont.

Halutaan Kykenevä Keittäjä

Emännöitsijän (keittäjän) paikka on hakukelpoisten mies- tai naishenkilöitten haettavana Timminsin suomalaisella poikatalolla. Ruokaa valmistettava 70—80 miehelle ja pidettävä huoli tavaran tilaamisesta. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdolliset suositukset oltava sisällä 20 päivään marraskuuta ja toimeen tultava kutsun saatua.

Huom.! Englanninkieltä taitavalla etutila.

Osoite:

TIMMINSIN S. POIKATALO
Box 520, Timmins, Ont., Canada.

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania

Phone 259 — 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.

Auki yöllä ja päivällä

Shankman Brothers

Liha- ja ruokatavarakauppa

Heiniä, kauroja ja jauhoja. Suositellaan suomalaiselle väestölle

— Phone 117 —

P. O. Box 549 Timmins, Ont.

SELKÄRANGAN ASETTAJA

Drs. NEWBURN & MILLER
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
104 Stafford Blk. Sudbury, Ont.

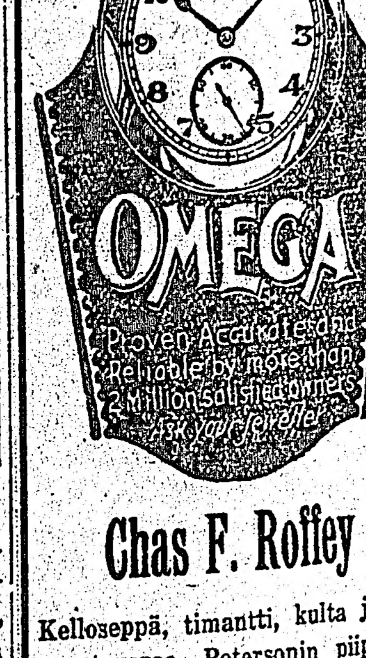

Chas F. Roffey

Kelloseppä, timantti, kulta ja hopeatavaraa, Petersonin piippuja

102 Durham St. Sudbury, Ont.
Vastapäätä työnvälitystoimistoa.

Halutaan tietää

Veljen poika **Yrjö Rahkola,** anna tietää osotteesi minulle. Mary Rahkola, No. 2, Yorkship Sq. Dundalk, Md. U. S. A.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita.

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri

14½ Lang St. — Cobalt, Ont.

Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
HAMMASLÄÄKÄRIT

T:rit Frank & Wood

Seuraajat T:ri E. A. Hillille.
59 Durham St.
Konttori Nova Scotia Pankin yläkerrassa.
X-Ray ja Kaasu.
Hammasten korjaus ja uusien laitto erikoisala.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!